

TĒVIŠKĒS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 2 (3173) 2011 JANUARY-SAUSIS 11 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS – LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina \$1

Tankai ir santykiai

Prieš 20 metų Vilniuje lietuviai atsistojo prieš okupanto tankus nuogomis rankomis. Tai daryti juos skatino 50 metų trukusi okupacija.

J EIGU okupacijos kaip tokios nebuvo, kaip užsispyrusi Maskva vis aiškina, kuo gi tie lietuviai buvo nepatenkinti, netgi iki tokio įniršio, kad keturiolika savo gyvybių po tankais paklojo. Ko jie norėjo ir kodėl buvo nelaimingi gyvendami nuo kapitalistinių buržujų išvaduotoje Stalino Lietuvoje? Galbūt kuris nors KGB auklėtinis ar politinį “universitetą” baigęs propagandininkas aiškintų, kad Sausio 13-oji tai tik lietuvių nacionalistų sukurstytas išpuolis bandant vėl pasiglemžti valdžią. Giesmelė šimtą kartų girdėta. Kaip lašas, vis į tą pačią vietą krintantis, vieną sykį pramuš kietą akmenį? Gorbačiovas ne juokais buvo atlėkęs į Vilnių pasidairyti, ar tikrai tos tūkstantinės minios reikalauja nepriklausomybės, ar čia tik Vytauto Landsbergio ir jo bičiulių užsispyrimas, nebeturintis kelio atgal? Atlėkė ir pamatė, kad tauta tikrai sujudusi, kad jau braška senokai įtvirtintos kėdės, kad jau vietinis sekretorius, lakstydamas nuo vienu pas kitus, nebežino už ko griebtis. Galimas dalykas, kad Maskvos svečias apgailėjo savo užmoji sureformuoti komunistinę sistemą, kuri 70 metų laikėsi primityvia priespauda. Ką jis patyrė Vilniuje, netrukus išvydo ir kitose respublikose, įskaitant ir jo paties šalį Rusiją. Pasaulis aiškiai matė, kad atėjo galas Sovietų Sąjungos imperijai, kurios pataisymas ir pagerinimas neįmanomas nei naujų vadovų išmintimi, nei konstitucijos keitimu. Sistema turėjo išlikti arba dingti. Laimėjo pastarasis atvejis, kurį galima pavadinti ir Šaltojo karo pabaiga.

O vis dėlto nepaisant šitokios akivaizdžios patirties, dar ir šiandien tęsti melą apie okupacijos nebuvimą kai kam būtina. Tačiau tai tik pigus uždangalas klasingai ir žiauriai praeičiai slėpti, lyg kišant galvą į smėlį. Tuo tarpu bėgantys laikas vėl dirba savo darbą – suspėjo Maskvą įtikinti, kad bet kokie priešiški pareiškimai ar kritika pradeda bertis žirniais į sieną, kai Rusijos žemės turtai prabilo atsakymais sava šneka. Svarstant temas apie okupacijas ir santvarkas šiuo metu viešumon ryškiausiai išskyla tik du žodžiai “geri santykiai”. O jeigu šitaip, tai ar ne geriau pabūti užsičiaupus? Pragmatinė politika jau groja pirmuoju smuiku, ir ką jūs padarysite? Geriau bendrauti, kad ir su diktatoriais, negu kalbėti apie melą ar kažkokias žmogaus teises, ar iš viso apie teises ir teisingumą. Apčiuopiama nauda, nuolaidos bet kam, kad tik būtum sočiau pavalgęs ir panašėtum į koki viskuo pertekusį vakarietį. Maždaug šitokioje besidriekiančioje nuotaikoje minime Sausio 13-ąją, tą baisiąją žudynių naktį, kai be jokio medžiaginio apskaičiavimo buvo kovota už tautos laisvę siekiant valstybinės nepriklausomybės. Šitaip kovojo ir pirmosios nepriklausomybės kariai, ir garbingi laisvės kovotojai po Antrojo pasaulinio karo. Nebūta klausimo, ką gausiu. Būta tik – ką duosiu? Visa tai ir pragmatizmo ar politinių ėjimų šviesoje neturėtų būti menkinama. Dėl gerų santykių neturėtume antron eilėn stumti idealizmo, kuris tautos gvybei reikalingas ne mažiau kaip duona. Praeities tyrinėtojas kaip kokiems pirkėjams parduotuvėje yra teisė pasirinkti daiktą. Vieni tautos pastangas išlikti pavadina net klaidomis, kitiems – išlikimas bet kuria kaina yra vertybė ir pavyzdys ateinančioms kartoms. Maskvos tankai prieš neginkluotą minią ir šiandien turėtų taip pat atrodyti, nepaisant vis paleidžiamų taikos balandžių pasigrožėjimui. ČS

Lietuvių tautos vieningas proveržis į laisvę – “Dainuojančioji revoliucija” prie Seimo rūmų 1991 m. sausio 13 d. Viršuj – dalis šimtatūkstantinės minios; apačioj – nuotaikas nusakantis plakatas ir smėlio maišai prie rūmų, paruošti gynybos veiksams Ntrs. iš Lietuvos Seimo tinklalapio

“Mirsim, bet nepasiduosim ...”

Prie parlamento 1991 m. sausio 13-ąją

ZUZANA BUDAITĖ-STUNŽENIENĖ,
Ukmergė

Zuzana Stunžėnienė, Sausio 13-osios įvykių dalyvė, kuriai suteiktas Sausio 13-osios brolijos savanorio pažymėjimas Nr. 1458 ir ženkliukas

Visa Lietuva kasdien budėjo prie Parlamento rūmų pagal rajonams sudarytus tvarkaraščius. Kaip rajono LPS tarybos narei man teko organizuoti autobusus, kurie Ukmergės žmones vežė į Sąjūdžio renginius. Tą lemtingą sausio 12-osios vakarą ukmergiškių sąjūdiečių grupė pagal tvarkaraštį išsirengė į

budėjimą prie Parlamento rūmų. Turėjo važiuoti tik vienas autobusas, o parlamento gynėjų susirinko per pusantro šimto. Gavau iš ATI, inžinieriaus J. Stunžėno rūpesčiu, dar 2 papildomus autobusus. Šlabdribai drengiant, 19 valandą jau buvome Vilniuje.

Važiavo daug Ukmergės mokytojų bei ŽŪ technikum studentų. Prie Pedagoginio instituto mus sustabdė žaliaraištis budėtojas su vyčio ženkle ir liepė važiuoti prie parlamento, kur jau buvo žmonių susirinkę pakankamai – per 5000. “Mums barikadai prie parlamento reikia autobusų. Būtina iš vakarų pusės užblokuoti parlamento priei-

gas”. Prie parlamento radome užkardai pastatytus du autobusus iš Rokiškio ir Kupiškio. Mūsų autobusai galais pasistūmė prie šių, ir išėjo neblogo barikada parlamento gynėjams pasislėpti.

Sniegas be perstojo drėbė. Prie parlamento rinkosi vis daugiau žmonių – dešimtys tūkstančių stovėjo žmogus prie žmogaus. Parlamento rūmus beginkliai gynėjai apsupo iš visų pusių. Palei Nerį gatvę nužlegėjo keletas rusų kariuomenės tankečių, pašaudė. Per vietinį radiją išgirdome Aukščiausios tarybos (Atkuriamojo seimo) pirmininko prof. V. Landsbergio ramų balsą:

Nukelta į 4-tą psl.

Šiame numeryje

Santuokų rūpesčiais – 2 psl.

Paminėtos kovos už Lietuvos laisvę – 3,5 psl.

Dvikalbė švietimo sistema – 5 psl.

Solistę Elzbieta Kardeliene prisimenant – 6 psl.

Kur legendos virsdavo tikrove, o tikrovė... (Tęsinys) – 8 psl.

Elenos Moliūgai – 11 psl.

“Go Europe” – 13 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com

Laidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

Redakcija: red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:

\$70 – reguliari (paprastu paštu) • \$120 – reg. (1 klasės paštu)

\$90 – rėmėjo (paprastu paštu) • \$140 – rėmėjo (1 klasės paštu)

Oro paštu į užjūrius – \$170, paprastu paštu – \$90 (Kan. dol.)

JAV: \$90 – reguliari, \$110 – rėmėjo • \$150 – 1 klasės paštu

JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY
Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.
Annual subscriptions: In Canada – regular (Publications Mail) – \$70, reg. (Lettermail) – \$120; patron (Publ. Mail) – \$90, patron (Lettermail) – \$140.
Overseas – Airmail – \$170, Surface Mail – \$90 (in CDN funds). USA – reg. \$90, patron – \$110, Airmail – \$150. US subscriptions are payable in US funds.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news. We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Aid to Publishers Program of the Department of Canadian Heritage toward our mailing costs.

Canada

RELIGINIAME GYVENIME

Lietuvos vyskupai 2010 m. lapkričio mėnesį pranešė, kad 2011 m. Lietuvoje skelbiami Dievo Gailestingumo metais. Ganytojai ragina per šiuos metus giliau pažinti Dievo Gailestingumą, pagerbti Gailestingą Jėzų atvaizdą, susipažinti su jo nutapymo ir apsišviekimu istorija, puoselėti tikinčiųjų piligrimystę į Vilniaus Dievo Gailestingumo šventovę bei apmąstyti gautąsias malones. Kiekvienai Lietuvos vyskupijai bus perduotos Vilniaus Gailestingą Jėzų paveikslų kopijos, kurios visus metus kelias iš parapijų ir parapijų. Tikintieji raginami išgyventi Dievo Gailestingumo slėpinius bei stiprinti sąmoningą krikščioniškojo gyvenimo liudijimą. 2011 m., švenčiant Dievo Gailestingumo iškilmes, kuri minima antrą Velykų sekmadienį, Vilniuje bus surengtas Dievo Gailestingumo kongresas.

Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkas arkivysk. Sigitas Tamkevičius 2010 m. gruodžio 30 d. pasveikino naujai paskirtą stačiatikių Vilniaus ir Lietuvos metropolitą arkivysk. Inokentijų. Jis pareigas pradėjo eiti gruodžio 24-ąją. Tą pačią dieną Rusijos stačiatikių bažnyčios Šventasis sinodas prašė patenkinti 20 metų Lietuvos stačiatikių vadovu buvusio 76 m. amžiaus metropolito Chrizostomo prašymą palikti eitas pareigas. Naujasis Lietuvos stačiatikių vadovas į Lietuvą atvyks sausio viduryje. Arkivysk. Inokentijus iki šiol vadovavo arkivyskupijai, jungiančiai Vakarų Europos valstybių parapijas. Lietuvoje stačiatikių (ortodoksų) tikėjimą išpažįsta apie 150,000 gyventojų, apie 4 % visų Lietuvos gyventojų, turi 53 maldos namus.

Trys buvę anglikonų vyskupai sausio 1 d. buvo pri-

imti į katalikų Bažnyčią, pareiškę norą tarnauti kunigais būsimame asmeniniame ordinariate, kuris bus įsteigtas artimiausiu metu, vadovaujantis 2009 m. paskelbta pop. Benedikto XVI apaštališkąja konstitucija "Anglicanorum coetibus". Buvusių anglikonų vyskupų priėmimo į katalikų Bažnyčią apeigos vyko Vestminsterio katalikų katedroje, Londone, Marijos Dievo Gimdytojos iškilmių Mišių metu. Joms vadovavo vysk. Alan Hopes. Trys buvę anglikonų vyskupai – John Broadhurst, Andrew Burnham ir Keith Newton – išpažino tikėjimą, priėmė Sutvirtinimo sakramentą ir Komuniją. Kartu su buvusiais vyskupais į katalikų Bažnyčią buvo priimti taip pat jų šeimų nariai ir trys seserys vienuolės iš Norfolkio grafystės, rytinėje Anglijoje.

Konstitucija "Anglicanorum coetibus" buvo pop. Benedikto XVI atsakas į pastaruoju metu dažnus anglikonų bendruomenių narių prašymus sudaryti jiems susijungimo su katalikų Bažnyčia sąlygas, kad tapdami katalikais jie galėtų išsaugoti ir savo specifinius anglikoniškuosius liturgijos ir dvasingumo bruožus. Steigiami asmeniniai ordinariatai yra į vyskupijas panašūs bažnytinės administracijos vienetai, turintys savo narius, bet neturintys konkrečios teritorijos, ir kuriems priklauso specifinė tikinčiųjų kategorija. Anglikonams skirti ordinariatai bus "asmeniniai", tai yra, jiems paskirti ordinariatai valdys ne savo, bet popiežiaus vardu. Kaip visoje lotynų Bažnyčioje, jiems galios kunigų celibato norma, tačiau, jau anksčiau santuokoje gyvenantys galės priimti katalikų kunigystės šventimus ir tęsti kunigiškąją tarnystę būdami susituokę.

Santuokų rūpesčiais

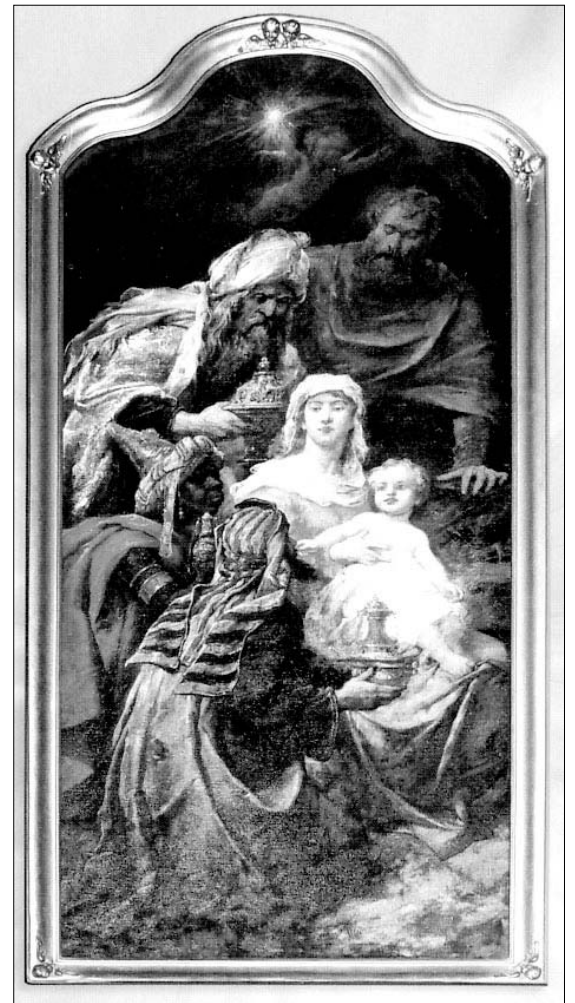
Kun. dr. KĘSTUTIS RALYS

2007 metais Fatimoje vyko Europos vyskupų konferencija "Šeima svarbi žemyno ateičiai". Dėmesio centre buvo šeimos ir santuokos Europoje teisinė, institucinė, socialinė ir sielovadinė padėtis. Šeimos būklė kontinento šalyse yra panaši: daugėja skyrybų ir abortų. Užtuot pasirinkę gyvenimą santuokoje, europiečiai mieliau renkasi partnerystę, daugelis vaikų auga tik su vienu iš tėvų, daugėja vaikų, gimusių ne santuokoje, pagaliau ir pati santuoka kuriama vis vyresnio amžiaus sulaukus.

Europos vyskupai pabrėžia priešingybę tarp aukščiau išvardintos tikrovės ir to fakto, kad sociologiniai tyrimai bei apklausos patvirtina, jog gyvenimas šeimoje ir santuokoje lieka pirmuoju idealu Europos jaunimui. "Be abejonės, pati tradicinė šeimos forma, paremta vyro ir moters santuoka, nėra atsakinga už jos išgyvenamą krizę. Ją sąlygojo pastaruoju metu iškilęs agresyvusis feminizmas ir homoseksualizmas, bandantys primesti savąsias "alternatyvas", bei kitas šiandienos gyvenimo ydas. Šiandien Europoje šeimos gyvena vyraujančioje individualistinio ir sekuliarizuoto mentaliteto aplinkoje, kuri mažina amžiną šeimos vaidmenį ir palenkia ją vienadieniams ir materialistiniams visuomenės interesams", – nustato CCEE konferencijos dalyviai (XXI š.).

Šią nepalankią būklę, kai daugelis žmonių į santuoką žiūri kaip į "paprastą sutartį", pagilina ir tautiškai bei religiška mišrių santuokų gausėjimas, taip pat padidėjusi migracija, neretai sąlygojanti skyrybas. Kartu ganytojai išvelgia ir kai kurias teigiamas šeimos atgimimo linkmes. Vis daugiau jaunų žmonių ryžtasi atsidėti santuokiniam gyvenimui ir gimdyti daugiau vaikų. Ypač svarbu, kad šeimos stiprinimui ir gimstamumo didinimui vis didesnis dėmesys skiriamas politiniuose debatuose bei atitinkamuose valstybinių parlamentų bei vyriausybės veiksmuose.

Bažnyčia patvirtindama, kad "europinės visuomenės ateitis yra įmanoma tik per šeimą" (XXI š.), šiam tikslui vykdo sąžinės ugdymo uždavinį, kuria naujus sielovadinius centrus, kuriuose įgyvendina atitinkamas programas. Šeimos sielovada "nėra vienas iš specifinių sielovadinės globos požiūrių, bet pagrindinis elementas, kuris daro poveikį visoms kitoms sielovados sritims", – teigė Fatimos susitikime Prancūzijos vyskupų konferencijos pirmininkas, Bordo arkivyskupas kardinolas Žanas Pjeras Rikaras, kuris yra ir CCEE vicepirmininkas. Sielovados tikslas – padėti sutuoktinių poroms ir šeimoms tapti atviroms Dievo malo-

Kūdikėlį Jėzų garbina atvykę trys karaliai. Dail. M. Elvyras Andriolis (Paveikslas Kauno arkikatedroj bazilikoje)

nei ir priimti santuokinio ir šeimos gyvenimo evangelinę viziją. Nurodęs Bažnyčios Europoje aktyvų veikimą rengiant jaunus žmones santuokai, dvasiškai globojant sutuoktinių poras, ypač krizinėse šeimos gyvenimo būklėse, teikiant psichologinę paramą moterims iškilus aborto klausimui, remiant naštus ir išsiskyrusius, ganytojas vis dėlto pareiškė, kad pačių sutuoktinių porų liudijimas yra nepakeičiamas. Kardinolas Ž. Rikaras taip pat priminė, jog dabartinės radikalios sekuliarizacijos sąlygomis bažnytinis sužadėtuosius rengimas santuokai gali tapti ir jų pirmąją evangelizaciją, todėl tai pareikalautų didesnių pastangų nei vien tik rengimas Santuokos sakramentui.

Prancūzijos episkopato vadovas pabrėžė, kad Bažnyčios siūlomą šeimos ir santuokos viziją negalima laikyti "grynai konfesine", liečiančia vien tik katalikus. Ši vizija apima visą žmogų, su jo specifine prigimtimi, todėl krikščionys turi teisę ir pareigą visiems aiškinti tradicinės šeimos kaip institucijos unikalumą, pabrėžti jos pastovumo ir sutuoktinių ištikimybės poreikį, vaiko teisę turėti tėvą ir motiną, būtinybę atmesti eutanaziją ir abortą. Šis Bažnyčios veikimas – tai ne tik viešasis išsakymas, bet pirmiausia sąžinių ugdymas.

MIELIEJI,

*Girgžda, braška jau ratai Senujų,
Stipinai nyra sniego pusnin...
Išlydėjom be pykčio – geruoju
Juos – blogus ar gerus – praeitin.*

*Už draugus – nuostabius – kelkim tostą!
Te Naujaisiais lydės sveikata!
Tegul mylimos rankos paglosto,
Nors raukšlėjasi mūsų kakta.*

*Laimės, meilės ir džiaugsmo naujaisiais,
Skausmo lašo, gerumo – daugiau tiems,
Kuriuos lyg svečius išsileisim.
Kurie linki to paties ir tau!*

Marijampolės "Sietyno" literatų vardu –
pirmininkė,
IRENA BRADAITIENĖ

Paminėtos kovos už Lietuvos laisvę

Man praeities įvykiai niekad nėra pasibaigę. / Nes tai, kas buvo, tai, ką mes vadinam istorija, / tebesitęsia, tęsiasi dabar mumyse, tęsis per amžius.

(Justinas Marcinkevičius)

EMILIJA LUKŠYTĖ-KRUŠINIENĖ,

Alytaus apskrities literatų klubo
"Tėkmė" pirmininkė

2010 m. gruodžio 11-ąją, Punske (Lenkija) įvyko konferencija, skirta prisiminti lietuvių kovoms už tėvynės laisvę. Istorikai, metraštininkai, kraštotyrininkai stengiasi atgaivinti sovietinės okupacijos marintą Lietuvos istoriją, prikelti kovotojų, liejusių kraują už laisvę ir nepriklausomybę, atminimą. Svarbiausieji konferencijos bruožai buvo šie: Jotvingių krašto istorijos paveldo metraščio (*Terra Jatwezenorum* 2010 (2)) pristatymas, Žalgirio mūšio 600-ųjų metinių paminėjimas, partizano Jurgio Krikščiūno-Rimvydo ir jo adjutanto Vytauto Prabulio-Žaibo pagerbimas žūties vietoje. Šioje konferencijoje dalyvavo keli alytiškiai: pedagogė, knygų autorė Elvyra Biliūtė-Aleknavičienė, kraštotyrininkas Gintaras Lučinskas, literatė Emilija Lukšytė-Krušiniene ir Lietuvos Veterinarijos akademijos lektorius Alfonsas Vitkauskas.

Dar prieš konferencijos pradžią Punske valsčiaus kieme buvo sutiktas Vytautas Didysis (Kauno įgulos karininkų ramovės viršininkas, mjr. Donatas Mazurkevičius) ir jo palyda. Netrukus, grojant muzikantams ir plojant susirinkusiems, palydėtas į konferencijos salę. Čia Punske viršaitis Vytautas Liškauskas pasveikino kunigaikštį Vytautą, padėjo už narsą ir įteikė simbolinį kardą – kovos įrankį. Sveikino kunigaikštį Vytautą ir kiti konferencijos dalyviai. Atlikęs kunigaikščio Vytauto vaidmenį, Donatas Mazurkevičius prisiminė, kaip sovietiniais laikais iš savo tėviškės, esančios netoli Lenkijos-Lietuvos sienos, stengdavosi išūriuoti tolyje švytinčią Punske šventovę. Jis patikino, kad lietuviai jo gimtinėje ir punskie-

čiai yra tos pačios jotvingių genties.

Marijampolietis Kęstutis Subačius yra tyrinėjęs Sūduvos krašto praeitį, išsiaiškinęs terminų "sūduviai" ir "jotviai" vartoseną. Anot šio lektoriaus, "sūduvių" terminas keliais šimtmečiais pirmesnis. Dar 1420.III.11 kunigaikštis Vytautas laiške Romos imperatoriui Zigmantui Liuksemburgiečiui rašė, kad Sūduva arba Jotvos žemė tikrai mūsų. Terminą "sūduviai" vartoję germanistai, o "jotviai" – slavistai. Priminė senuosius pilialkalnius, per Marijampolę tekančias upes – Šešupę ir Jevonę, o Dzūkijos ežerą Dusia

Pranešėjas Gintaras Lučinskas (Alytus)

pavadino sūduvių dvasios panteonu.

Įdomiai pranešimą konferencijoje skaitė alytiškis Gintaras Lučinskas. Jis yra daugelio istorinių straipsnių ir dviejų dokumentinių knygų autorius. Jo knyga *Žuvę už Lietuvą. Laisvės kovos Dainavos krašte 1918-1923 metais* glaudžiai siejosi su konferencijos Punske tematika. G. Lučinskas pranešime panaudojo vieną iš minėtos knygos skyrių – apybraižos "Laisvės kovos Seinų krašte 1918-1923 metais" santrauką. Kalbantysis daug dėmesio skyrė lietuvių karių savanorių, partizanų, milicijos pareigūnų ir kitų garbingų kovotojų su lenkais atminimo įamžinimui. Iš tiesų, Nepriklausomybės kovų istorija primena gausybę aukų, sudėtų prie Lietuvos laisvės aukuro ir dabarties kartoms mūsų himno žodžiais sako: *Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę*

Pedagogė, kraštotyrininkė Elvyra Biliūtė-Aleknavičienė (Alytus)

semia. Didvyriška tautos praeitis telkia viso pasaulio lietuvius dirbti tėvynės gerovei.

Pedagogė, kraštotyrininkė, kelių knygų autorė Elvyra Biliūtė-Aleknavičienė jautriai kalbėjo apie Lietuvos partizano Adolfo Ramanausko-Vanago tėvus ir seserį Aldoną. Šią šeimą, nors tuomet turinčią vos 6 ha žemės, sovietinė valdžia išstrėmė į Sibirą. Jiems teko patirti ir pažeminimą, ir badą, kaip kitiems to meto tremtiniams. Aldona Ramanauskaitė dar tremtyje sužinojo ir skaudžiai išgyveno brolio Adolfo žūtį. Didžiausias sesės Aldonos troškimas – sužinoti, kur ilsisi jos brolio partizano Adolfo palaikai. Norėtusi tikėti, ar istorinė tiesa ateityje bus išaiškinta ir neliks nė vieno nežinomo kovotojo, praliejusio kraują už laisvę.

Istorikas dr. Bronius Makuškas

Kalbėjusiam konferencijoje istorikui dr. Broniui Makuškui, be abejo ir mums visiems, žingeidu, ar Europa taps tautų valstybe, ar toje valstybėje išliks lietuvių kalba. Gal visa tai priklausys nuo mūsų visų sąmoningumo? Ko gero, mažai Lietuvai, esančiai didelių valstybių veiklos zonoje, bus nelengva puoselėti gimtąją kalbą, papročius, gyvenimo būdą.

Konferencijoje kalbėjo ir kiti pranešėjai, kuriems rūpi mūsų tautos kovotojų atminties saugojimas. Tarp jų marijampolietis istorikas Justinas Sajauskas, Lenkijos lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkė Irena Gasparavičiūtė, Šv. Kazimiero draugijos pirmininkas Algirdas Vektorius, Nepriklausomybės akto signataras Algirdas Patackas.

Nukelta į 5-tą psl.

SAVAITĖ LIETUVOJE

Žalos atlyginimas

Konstitucinis teismas 2010 m. lapkričio 29 d. išaiškino, jog sovietų okupacijos metu dėl genocido patirtos žalos atlyginimas iš nusikaltimo vykdytojų fiziniams asmenims turi būti tvarkomas įstatymu. Įstatymas "Dėl atsakomybės už Lietuvos gyventojų genocidą" pripažintas prieštaraujančiu Konstitucijai, nes jis numato tik asmenų, kurie buvo represuoti okupacinio režimo, pilietinių teisių atkūrimą, tačiau nenumato jų teisės prisiteisti materialinę ir moralinę žalą iš nusikaltimų vykdytojų.

Konstitucinis teismas taip pat paskelbė, kad įstatymas "Dėl SSRS okupacijos žalos atlyginimo" atitinka Konstituciją, nes jis yra skirtas ne individualios atsakomybės tikslams, o tarpvalstybinei atsakomybei realizuoti. Per 20 metų nuteista apie 20 genocido vykdytojų, jie dažnai nebuvo baudžiami realiomis bausmėmis, tačiau tai netrukdo iš jų reikalauti atlyginti patirtą žalą.

Įsteigtas saugumo centras

Lietuvoje įsteigtas Energetinio saugumo centras, kuris tirs grėsmes energetiniam saugumui. Įstaiga, pavaldi Užsienio reikalų ministerijai, užregistruota sausio 3 d. Jai vadovauja buvęs Lietuvos ambasadorius Audrius Brūzga. Energetinio saugumo centras pradžioje veiks valstybės mastu, o ateityje, tikimasi gauti NATO įgaliojimus.

Centre dirbti pradės keli tarnautojai, vėliau visi vyriausybės nutarime numatyti aštuoni. Ateityje į darbą ketinama įtraukti žinovus iš kitų NATO šalių. Centras vertins esamą teisinę bazę ir teiks vyriausybei siūlymus dėl jos tobulinimo. Įstaiga taip pat planuoja įtraukti NATO partnerius į diskusijas dėl grėsmių energetiniam saugumui ir galimybių jas mažinti. Centras bendradarbiavimo tinklą tarp įvairių Lietuvos mokslo įstaigų ir verslo atstovų.

Norvegijos parama

Prieš pusantrų metų vykusiam uždaramame susitikime Norvegijos užsienio reikalų ministeris teigė, jog Norvegija pritaria Baltijos šalių požiūriui dėl Rusijos pajėgios grėsmės jų suverenumui sulaikymo. Taip rodo "WikiLeaks" atskleistas JAV diplomatinio susirašinėjimo dokumentas, kuriame aprašomas 2009 m. rugpjūtį įvykęs ministerio Jono Gahro Stoere susitikimas su JAV ambasadoriumi prie NATO Ivo Daalderiu. Susitikime J.G. Stoere teigė, kad Norvegija jaučia ypatingą artu-

mą Baltijos šalims, taip pat laikosi to paties požiūrio į Rusijos pajėgios grėsmės jų suverenumui sulaikymą.

Šiame susitikime Norvegijos ministeris taip pat pasveikinęs naują požiūrį į NATO priešraketinės gynybos sistemą, tvirtino, jog reikia išlaikyti pusiausvyrą "tarp Rusijos informavimo, tuo pačiu užtikrinant, kad tai nenulemtų NATO priešraketinės gynybos politikos". Norvegija nepritarusi anksčiau JAV administracijos priešraketinės gynybos politikai, kurią aštriai kritikavo ir Rusija.

Išbrauks partijas?

Iš Lietuvos politinio žemėlapio bandoma išbraukti keturias "mirusias" partijas. Toks priverstinis partijų likvidavimo procesas vykdomas pirmą kartą. Likviduojamų partijų statusą šiuo metu turi nepartinių judėjimas "Rinkimai 96", Lietuvos ūkio, Lietuvos nacionaldemokratų ir Lietuvos politinių kalinių partijos. Anksčiausiai – dar 2004 m. – pradėta likviduoti pastaroji. "Rinkimų 96" likvidavimo procedūra pradėta 2008 m., o likusių dviejų – 2009 m. Trijų partijų likvidatoriumi paskirto advokato Justino Borevičiaus teigimu, procesas sustojo prieš metus, jam gavus Registrų centro pranešimą, kad baigėsi šiam tikslui skirti pinigai. Anot J. Borevičiaus, bent jau dėl jo likviduojamų trijų partijų sprendimą likviduoti yra priėmęs teismas.

Teisingumo ministerijoje šiuo metu registruota 40 politinių partijų. Tačiau realiai veikiančių yra bene perpus mažiau. Dalyvauti kitų metų vasarį vyksiančiuose savivaldos rinkimuose norą pareiškė 25.

Vieno dokumento užteks

Nuo šių metų sausio 1 d. piliečiams suteikta teisė rinktis asmens tapatybės kortelę arba tik pasą. Metų pradžioje taip pat pasikeitė rinkliava už asmens tapatybės dokumentų išdavimą: asmens tapatybės kortelė atpigė, o pasas – pabrango. Asmens tapatybės kortelės kaina ją gaunant ar keičiant bendra tvarka yra 30 litų, įsigyjant per penkis darbo dienas – 70 litų, per vieną darbo dieną – 110 litų. Paso kaina jį gaunant bendra tvarka yra 150 litų, įsigyjant per penkis darbo dienas – 200 litų, per vieną darbo dieną – 250 litų. Dokumentą išduodant skubos tvarka, mokama visa kaina. Manoma, jog sumažinus valstybės rinkliavą už asmens tapatybės kortelę, padaugės žmonių, naudojančių šį dokumentą. **RSJ**

Vytautas Didysis su palyda konferencijų salėje

Atkelta iš 1-mo psl.

“Nebijokime! Čia rusų provokacija. Jie dažnai važinėja pro šalį. Dar ir pašaudė iš tuščių – gąsdina”.

Vėly vakarą atvažiuo Kauno kunigų seminarijos klierikų autobusas. Dainavo Kaušpėdas, S. Liupkevičius su “Armonikos” ansambliu, “Varpo” choras ir dar kažkiek dainininkai. Tūkstantinė dainuojanti minia tarsi alsavo dainomis. Dainavo aukštaitis, dainavo žemaitis, dainavo visa Lietuva. Skambėjo tradicinės patriotinės dainos. Vieno rajono sambūris baigia dainą, tęsia kito rajono sąjūdininkai. Skambėjo Maironio *Lietuva brangi, Oi, neverk, matušėle, Kur bėga Šešupė* ir kt.

Ant namo, stovinčio prieš parlamentą, stogo buvo prisirinkę daugybė žmonių. Artėjo vidurnaktis. Kažkas nešiojo po minią termosus su karšta arbata, dalijo sumuštinis, česnakinę duoną. Kalbėjo vaisės dalinantys žmonės ir lietuviškai, ir lenkiškai, ir rusiškai... kažkas bandė užkurti laužą... Oras tarsi atšilo – liko netaip žvarbu. Kretingos, Telšių, Marijampolės, Vilkaviškio Sąjūdžio gairėlės ir daugybė trispalvių vėliavų švytėjo pro karnis drimbantį sniegą. Dainos netilo iki tragiškos informacijos apie žuvusius prie televizijos bokšto. Nustojo snigti, buvo šalta. Autobuse pavargusių ir sušalusius visą naktį laukė vairuotojas. Paryčiui į autobusą sušalusius rusiškai kalbanti moteris atnešė karštos kavos termosą. Su ja buvo vyras lietuvis.

Po antros valandos nakties išgirdome kraupius automatų šūvių, paskui tankečių šūvių garsą. Šaudė prie televizijos bokšto. O atrodė, kad šaudė čia pat. Buvo pranešta, jog rusų desantininkai prie televizijos bokšto šaudė į beginklius žmones. Yra žuvusių nuo kulkų ir po šarvuotų tankų vikšrais. Dainos nutilo – kunigas Robertas Grigas su daigiatūkstantine minia sukalbėjo “Viešpaties Angelas” ir sugiedojo *Amžinąjį atilsį*. Tik po pusvalandžio buvo pranešta, kad žuvo 7 žmonės. Netrukus AT pirmininkas V. Landsbergis per mikrofoną paskelbė: “Lietuvos žmonės, dėkoju už Rūmų gynybą. Dabar skirstykitės. Gavome iš žvalgų informaciją, kad prieš šių rūmų atvažiuoja rusų tankai. Jau išvyko iš Šiaurės miestelio. Gali būti aukų ir čia”. – “Ne! Ne! Ne!” – vienbalsiai skandavo minia ir dar tirsčiau spietėsi prie parlamento rūmų. “Ginsimės patys iš vidaus su ginkluotais savanoriais, – aiškino V. Landsbergis – žmonių aukų nereikia. Reikia gyvų šių įvykių liudininkų. Jau 10 žuvusių prie televizijos bokšto”. Kai niekas nesiskirstė, tada profesorius kreipėsi į minią: “Motinų prašau išvesti

“Mirsim, bet nepasiduosim ..”

1991 metų sausis Vilniuje. Gedimino prospektas nuo “sovietinės” armijos tankų užtvertas blokais
Ntr. iš Seimo tinklalapio

vaikus iš Parlamento aikštės. Jūs privalote auginti Lietuvą, o ne žūti po okupantų tankų vikšrais. Įsakau išvesti vaikus iš aikštės”. Minia nepajudėjo, tyrojo rūsti tyła. Landsbergio įsakymą pakartojė N. Oželytė, dar kažkas. Tik tada minia pradėjo retėti.

Ausyse spengė kurtinanti tyła. Širdy liko tuščia – apėmė neapsakoma baimė. Kas bus, jei pasitrauks visi ir tankai privažiuos prie Parlamento rūmų? Tada rusų spauda visam pasauliui rėks, kad Lietuva pasidavė be kovos. Radijas dar ilgai pranešinėjo pasimetusių vaikų vardus, kvietė eiti prie motinų, ant bibliotekos laiptų. – Ieškomas Žygintas! Jūratė! Kviečiamas 10 metų Algiukas! Ieškoma Rūta!

Pagaliau paaugliai pakluso įsakymui, pasitraukė nuo rūmų. Tik minia nesiskirstė, dar labiau susibūrė prie Parlamento pastato, vėliavos rikavosi į vieną gretą. Šalia Lietuvos trispalvių sustojo kelios Gruzijos vėliavos. “Žūsime po tankais kartu su lietuviais. Su savo vėliavom žūsime”, sakė rusų kalba gruzainai. Jų buvo tik septynetas – atvykę studentai ekskursantai. Pagaliau šaudymas prie bokšto nutilo. Pati baisiausia akimirka – televizijos pranešėjos Eglės Bučelytės žodžiai: “Desantininkai jau eina tele rūmų koridoriu. Aš dar gyva... aš dar gyva... Lietuva gyva! Laužiasi per duris... Daužo automatų buožėmis”... Diktorės žodžiai nutrūko. Netekome televizijos. Širdis pasidarė tarsi iš akmens. Dabar jokios baimės nebuvo – tik ryžtas apginti Laisvę. Dabar arba niekad – dabar esame pašaukti kurti savo tautos istoriją. “Pasitraukite nuo Parlamento prieigų! – vėl komanda per vietinį radiją. – Čia sukrautos smėlio

maišų barikados. Gynėjai už jų pasitiks rusų tankus šaudydam. Netrukdykite erdvės gynėjams! Lietuvos gynėjai savanoriai ruošiasi susirėmimui”. Kita informacija: “Jau turime ryšį su pasauliu. Kauno televizijos stotis pradėjo Lietuvos naujienų transliaciją. Šaunuoliai kauniečiai!” pranešė V. Landsbergis. Iš jo sužinojome, kad AT rūmuose nėra nei M. Brazausko, nei raudonosios ledi Kazės Prunskienės. Rusų tankai artėjo. – Lietuva! Lietuva! Lietuva! – galingai skandavo minia, – Landsbergis! Landsbergis!

Kunigas Robertas Grigas pasiūlė AT nariams ir visiems susirinkusiems aikštėje atlikti visuotinę išpažintį. Skambėjo lotyniškos maldos ir išrišimo tekstai. Kažkas užgiedojo: *Marija, Marija, skaisčiausia lelija*. Paskui minia vienbalsiai kalbėjo Rožinį. Visi – tarsi vienas žmogus. Prasidėjo barikadų statymas. Ne kranai, ne technika dirbo. Sunku nemačius įsivaizduoti, kad didžiulius cemento blokus gali panešti žmonės. Tarsi skruzdės sausą šapą keli šimtai vyrų ir moterų aplipę cemento luitą traukia nuo statomo namo prie AT pastato prieigų. Tempia vieną, kitą, trečią bloką po bloko, kol susidaro tankams neperkopiama užtvara. “Nepasiduosim! – tarsi įrašė sustojęs laikas senio ir jaunuolio veide, – mirsim, bet nepasiduosim!” Kišenėje pačiupinėju įsidėtą Lietuvos piliečio pažymėjimą. Jeigu kas! Net vestuvinių žiedą palikau namie, kad desantininkai nenumautų jeigu... kas. Namiškiams buvau pasakiusi, kad naktį tikrai nestovėsiu prie Parlamento, o nakvosiu pas pažįstamus. Tada melavau dėl šventos ramybės... “Tankai juda P. Cvirkos gatve”, – vėl pra-

neša radijo garsiakalbis. Minia dar kartą sustingsta, bet nesiskirsto. Privažiuo kryžkelę prie Cvirkos paminklo. Žvalgai pranešė, kad pasuko priešinga kryptim nuo Parlamento. “Važiuoja į kitą pusę – tankai grįžta atgal į Šiaurės miestelį”.

Iki ryto liko nedaug laukti. Dabar vėl išgirdome V. Landsbergio informaciją: “Rytą apie 9 val. į aikštę ateis jėdininkų smogikai ir civiliais persirengę desantininkai su paslėptais ginklais ir muštynėms paruoštais strypais. Gali būti išprovokuotos muštynės. Ypač karingai pasirengę Burdenkos vadovaujamo fabriko jėdininkų grupė. Rusams reikia įvykio ir priežasties, kad paskui galėtų įsikšti kariuomenė ir tankai. Būkite santūrūs ir orūs. Nesileiskite provokuojami. Nė vienu judesiu nepalieskite provokatorių. Reikia, kad būtų aikštėje labai daug žmonių. Keliamie į pagalbą Vilniaus miesto gyventojus sąjūdiečius”. Išgirdę pavojaus šauksmą per radiją, vilniečiai auštant bėgte bėgo iš troleibusų stotelės link parlamento. Bėgo grupėmis, šeimomis. Po 5, po 7 ir daugiau. Daugelis rankose nešė trispalves vėliavas ar net besiplaikstančias vėliavas. Aikštėje būrėsi tūkstančiai žmonių.

Nuėjau paskambinti Ukmergėn, kad mes visi dar gyvi. Bibliotekos prieangyje žmogus prie žmogaus ant grindų sėdėjo jaunieji parlamento gynėjai. Daugumas jų sėdėjo pasvirę ar atsiremę į koridoriaus sienas, miegojo. Prie telefono išsirikiavę gal 8-netas žmonių. Įbėgo jaunuolis kruvinu striukės skvernu. “Leiskit paskambinti. Mano draugą, Žemės ūko akademijos studentą, peršovė prie televizijos bokšto. Tai kruviną nešiau į greitosios

pagalbos mašiną. Todėl esu toks, – parodė į kruviną skverną. – Reikia namiškiams paskambinti į Kauną”.

Išvykę iš savo dislokavimo vietų, jėdininkai prie parlamento nepasirodė – gal pabūgo 150,000 Sąjūdžio gynėjų. Nepasirodė jie nei 9, nei 10, nei 12 val. Dainuojanti revoliucija laimėjo pirmąją laisvės kovą. Po pietų iš Ukmergės mūsų parvežti atvažiuo kiti autobusai. Šie taip ir liko Parlamento barikadoje stovėti dar vieną dieną.

Dar liūdnesnė buvo Ukmergės sąjūdiečių išvyka į Sausio 13-ąją nužudytų šermenis. Sporto rūmų kieme linijomis išsirikiavę stovėjo dešimtys tūkstančių žmonių. Nuvykome vakare, o eilėje laukėme iki pat paryčių. Tyliai ėjo pro žuvusius už laisvę didvyrius voros žmonių. Ir jaunimo, ir pagyvenusius. Daugelis verkė tyliai, bet skaudžiai... Už mus atiduotas jų gyvenimas, jų jaunystė... Ar esame to verti?... Tą vaizdą kiekvienas išsinešė visam gyvenimui. Važiuojant į Vilnių vienoj ar kitoj vietoj, už Širvintų, į važiuojamąją plento dalį atkišę vamzdžius stovėjo rusų kariuomenės tanketės. Grįžtant tuoj už Vilniaus mūsų autobusą sustabdė. Čia pat, plento pakrašty, stovėjo ...tanketė. Kažkoks leitenantas priėjo prie vairuotojo ir ėmė tikrinti dokumentus. Jaunas kareivis įlipo į autobusą ir paklausė: “Ot koda jedete?” Mano nervai neišlaikė. Stovėjau tiesiai prieš automatu ginkluotą kareivį ir išpyliau tai, kas buvo susikaupę širdyje tą naktį rusiškai: “Iš šermenų. Žudikai! Tankais sutraiškėte 13 beginklių žmonių, o dar klausia. Dar maži? Šaudykite ir mus”. Netrukus anas leitenantas priėjo mašinos tarpdurin, kažką pasakė kareiviui. Išgirdome: “Jezdžite”. Autobuse buvę žmonės išsigandę tylėjo. O galėjo kareivis truktelėti į mus automato seriją – desantininkai moka žudyti.

Prie nežinomo kapo

*Šauksi, šauksi – neprišauksi,
Lauksi, lauksi – nesulauksi...
Kauburėliuos žydi gėlės,
virš galvos geltonas smėlis...*

Kas išėjo, nebegrižo...

*Po paminklais ir po kryžiais
Niekas vardo nepaklausia,
Lietūs pilką veidą prausia...*

*Nors ir lyja žalios liūtys,
Kas užmigo, nepabudins
Vyturio giesmės skardumas,
Skubančios versmės skambumas,*

Saulė dega virš pušyno,

Javo jūron pasilieja ...

*Ir graudumas, ir tylumas
Po pušų šešėliais šliejas...*

*Deki astros žiburėli, –
Kryžiaus ir vėlių šešėliui!..*

Zuzana Budaitė-Stunžėnienė

Paminėtos kovos už Lietuvos laisvę

Atkelta iš 3-čio psl.

Konferencijai vadovavo pristatyto metraščio redaktoriaus pavaduotojas, ilgametis Punsko lietuvių licėjaus direktorius, kelių lietuviškų knygų autorius Juozas Sigitas Paransevičius. Jam talkino punskietis poetas, „Aušros“ leidyklos vyr. redaktorius Sigitas Birgelis, priminęs susirinkusiems, kad „žmogus, nežinantis savo tautos istorijos, yra tarsi vaikas“.

Pagerbtas partizanų Jurgio Krikščiūno ir Vytauto Prbulio atminimas; nulenktos galvos, uždegtos atminimo žvakutės Šlynakiemyje, jų žuvimo vietoje. Įsiminė Punsko Kovo 11-sios licėjaus „Žalgirio mūšio“ vaidybos fragmentas, nukeliantis žiūrovus į garbingus praeities laikus. Išties, gera matyti, kad Punsko jaunimas domisi garbia tautos praeitimi, menine vaidyba prisideda prie atminties išsaugojimo. Tikėtina, kad jaunoji

Istorikas Justinas Sajauskas (Marijampolė)

karta sugebės išlaikyti lietuvių etinę kultūrą kitų kultūrų apsuptyje.

Konferencija baigėsi, bet, reikia tikėti, kad istorikai, kraštotyrininkai ir visi kiti šviesuoliai tęs Lietuvos istorijos tyrinėjimą, kaups išliekamąją vertę turinčius tekstus, leis naujas knygas.

Tenelieka baltų, neprirašytų istorijos lapų, tenelieka nežinomų kovotojų už Lietuvos laisvę. (Ntrs. A. Vitkausko)

Punsko Kovos 11-osios licėjaus spektaklio „Žalgirio mūšis“ fragmento akimirka

Dvikalbė švietimo sistema

„Tėviškės žiburių“ redakcija gavo Sigitos Nemeikaitės straipsnį Latvijos respublikos kalbos ir švietimo politikos klausimais. Straipsnis parengtas pagal akademikės hab. filologijos daktarės, Latvijos universiteto profesorės, seimo narės Inos Druvietės pranešimą ir pateiktą vaizdo medžiagą 2010 m. spalio 27 d. Atpasakojame kai kurias to straipsnio dalis, kurios gali būti įdomesnės mūsų skaitytojams. Red.

Prof. Ina Druvietė

Rašoma, kad „Latvija daug mokosi iš Lietuvos, Estijos, tačiau dvikalbis švietimas yra ta sritis, kurioje galbūt jums pravers Latvijos patyrimas“. Dvikalbio švietimo pagrindus profesorė dėsto universitete nuo 1998 m. Po metų Latvijoje buvo priimtas dvikalbio švietimo įstatymas. Pabrėžiama, kad „Latvijos valstybė ir latvių kalba yra vertybės“. Cituojami buvusios Latvijos prezidentės Vairo Vyks Freibergos žodžiai: „Latvija neprivalo lyg kaltinamasis teismui įrodinėti savo unikalios kultūros ir žmoniškiosios vertės. Mes nesame kaltinamųjų suole, mes neturime visą laiką teisintis, kad esame tokie pat žmonės kaip ir kiti, kad mūsų kalba yra tiek pat vertinga kaip ir kitos“.

Straipsnio autorė toliau pastebi, kad latvių ir lietuvių kalbos priklauso didžiosioms pasaulio kalboms, nes iš apie 7000 pasaulio kalbų tik šiek tiek daugiau kaip 200 kalbų šneka 1 milijonas ir daugiau žmonių.

Latvija ir Lietuva nėra patvirtinusios Europos mažumų kalbų chartijos, kalbos ir švietimo politika yra kiekvienos valstybės kompetencija, bet nepaisant to mūsų kalbos politiką reguliuoja apie 200 tarptautinių dokumentų, ir esame tarptautinėje stebėsenoje. Imta praktikuoti dvikalbę švietimo sistemą. Tai „sistema, kurioje kita kalba yra ne tik mokymo dalykas, bet ir kitų mokymo dalykų mokymo(si) priemonė“. Pasaulyje yra dau-

giau kaip 200 dvikalbio švietimo modelių. Jie numato, kad vaikai mokytis pradeda gimtąja (tautinės mažumos) kalba, o tik vėliau valstybinės kalbos svarba tolydžio didėja.

Latvijoje 1989 metais priimta Kalbos įstatyme nurodyta, kad latvių kalba mokoma visose švietimo įstaigose – tiek valstybinėse, tiek privačiose, ir pagrindinėse, ir aukštosiose. 1995 m. įdiegta sistema, kai tautinių mažumų pagrindinėje mokykloje du, o vidurinėje mokykloje trys dalykai dėstomi latvių kalba.

Nuo 2008 metų įgyvendinant tautinių mažumų švietimo politiką, yra visiškai įdiegtas dvikalbis švietimas nuo pirmos iki dvyliktos klasės. Tai padeda puikiai išmokti valstybinę kalbą.

2004 m., kai dvikalbio švietimo sistema veikė jau apie 10 metų, susilaukta nemažai diskusijų, tačiau tai buvo daugiau politinio pobūdžio, nesusijusio su pedagogika. Sistema, nepaisant abejonių, judėjo pirmyn. Mokiniai, puikiai išmokę valstybinę kalbą, gali studijuoti aukštosiose Latvijos mokyklose, jungtis į šalies darbo rinką.

Profesorė teigia, kad „kalba yra mūsų stuburas, ir esame teisingame kelyje“.

KANADOS ĮVYKIAI

Ruošiasi rinkimams?

Naujais metais – nauji ministriai. Vyriausybės kabineto pertvarka ministeris pirmininkas S. Harper pradėjo naujus veiklos metus. Vyriausybę palikęs aplinkosaugos ministerio J. Prentice pareigas perėmė Peter Kent (Toronto MP); Diane Ablonczy bus atsakinga už ryšius su JAV. Pirmąkart tapęs parlamento nariu, buvęs Ontario provincijos vyriausiasis policijos pareigūnas Julian Fantino tapo jaunesniu ministru. Jam patikėta rūpintis Kanados pensininkų reikalais. Vyriausybės nariu tapo Ted Menzies, jis skiriamas federacinės vyriausybės finansų ministerio Jim Flaherty parlamentiniu sekretoriumi. Vyriausybė, atnaujindama savo gretas, rengiasi galimiems opozicinių partijų iššūkiams tvirtinant biudžetą ir galbūt pavasariniams rinkimams.

Politologai, nagrinėjantys parlamento darbo stilių ir veiksmingumą, pastebi, kad dabartinio parlamento nariai dirba mažiau valandų nei jų pirmtakai prieš 30 metų. Statistikos duomenimis 1969-1974 metais parlamento nariai posėdžiavo 163 dienas, 2010 metais – 119 dienų. Politikos apžvalgininkai tvirtina, kad per trumpesnę darbo laiką priimama mažiau įstatymų, jų projektų aptarimui skiriama mažiau laiko. Neretai įstatymai priimami gerai nesusipažinus, pasitikint jų autoriais ir vyriausybe. Queens universiteto politologas Ned Franks išpėja, kad kanadiečiai turėtų labiau kreipti dėmesį į įstatymų priėmimo tvarką.

Įsigalioja naujas prekių atšaukimo įstatymas, priimtas gruodžio mėnesį parlamente. Pagal jį keliančios grėsmę sveikatai ar saugumui prekės bus nedelsiant pašalintos iš prekybos, greičiau stabdoma jų gamyba. Lig šiol tai buvo daroma vyriausybės ir prekyautojų ar gamintojų savanorišku susitarimu. Per praėjusius metus atšaukta arba patarta atšaukti 500 gaminių ar jų gamybos sudedamųjų dalių, pavojingų sveikatai. Daugiausia nuostolių dėl atšaukimų patyrė Toyota automobilių gamintojai, nemažai maisto pramonė, buvo pašalinta iš prekybos netinkamų vaistų ir dietinių papildų. Penktadalį atšauktų gaminių sudaro vaikams skirtos prekės.

Kanadiečiai, nutarę keliauti į Jungtinių Arabų emyratą, turi įsigyti vizas. JAE ambasada pranešė, kad nuo sausio 2 d. panaikinta įvažiavimo be vizos teisė. Lig šiol Kanada, kaip ir kitos 30 valstybių, naudojosi beviziu įvažiavimu. Diplomatinis karas tarp Kanados ir JAE prasi-

dėjo praėjusiais metais, kai Kanada atsisakė šios arabų valstybės lėktuvams leisti daugiau skrydžių Kanados oro erdvėje. Tada JAE vienusiškai nutraukė sutartį dėl svarbios karinės bazės nuomos, priversdami kanadiečius ieškoti kitos vietos. Kanadiečiai už vienkartinę vizą turi mokėti \$350, už pusmetinę – \$1,000.

Federacinė vyriausybė mažina lėšas įvairioms socialinėms imigrantų apgyvendinimo programoms, keičia jų skirstymo tvarką. Keletą dešimtmečių didžioji dalis šio fondo lėšų buvo skiriama Ontario provincijai, kurioje apsigyvendavo daugiausia imigrantų. Dabar daugiau atvykstančiųjų apsigyvena vakarinėse arba rytinėse provincijose, todėl joms bus skiriama didesnė dalis lėšų, sumažinus paramą įvairioms Ontario imigrantų programoms. Praėjusiais metais socialinėms, švietimo imigrantų apgyvendinimo programoms ir organizacijoms buvo skirta 346 mln. dol., šiemet \$45 mln. mažiau.

Skirtumą tarp mažiausio ir didžiausio kanadiečių atlyginimo galima matuoti astronominiiais nuotoliais. Vidutinis metinis dirbančio kanadiečio atlyginimas – \$42,988 yra 155 kartus mažesnis nei 100 dosniausių privačių verslovių prezidentų atlyginimai, kurie vidutiniškai siekia \$6.6 mln. Privatioms verslovėms vyriausybės ribojimai negalioja, jie patys nustato verslovės ar finansinės įstaigos pareigūnų skatinimo būdus ir dydį, dažniausiai pagal veiklos rezultatus. Tokį skirtumą padėtų sumažinti apgalvota, labiau socialinei pažangai tarnaujanti asmeninių mokesčių sistema.

Kanadiečiai pagal naudojimąsi elektroniniais ryšiais pirmąja pasaulyje. Jie dažniausiai interneto lankytojai; daugiau kaip du trečdaliai mūsų šalies gyventojų naudojami Facebook ryšiais. Ne mažiau populiarus YouTube, kurį kas mėnesį pasižiūri 21 mln. kanadiečių. Mūsų valstybės gyventojai dažniau nei kiti naudojami ir trumpų žinučių perdavimo kanalu Twitter.

Fredericton (N. Brunswick) gyventoja dešimtmetė Kathryn Aurora Gray tapo jauniausia atradėja Kanados Karališkosios astronomų draugijos istorijoje. Nesudėtingu teleskopu kartu su kitais dviem astronomais jaunoji dangaus šviesulių tyrinėtoja Cameloperdalis žvaigždyne pastebėjo neįprastai ryškų tašką – kosminės erdvės atlase dar neįrašytą sprogstančią žvaigždę *supernova*. SK

MILMANTAS Immigration & Translation Services

Teikia paslaugas Kanados imigracijos srityje. Patirtis nuo 1999 m.
Platesnė informacija teikiama www.milmantasimmigration.com.

Verčia dokumentus iš anglų į lietuvių ir iš lietuvių į anglų kalbą

Kreipkitės į DALIĄ MILMANTAS, CCIC, licenzijuotą Kanados imigracijos konsultantę
T 647 342 7301 F 647 435 7528 E info@milmantasimmigration.com

MŪSŲ TĖVYNĖJE

METŲ ŽMOGUS

Metų žmogaus rinkimuose, kuriuos rengė naujų portalas delfi.lt ir žurnalas *Valsybė*, nugalėjo Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės treneris Kęstutis Kemzūra. Antroji vieta atiteko prezidentei Daliai Grybauskaitėi, trečias liko premjeras Andrius Kubilius. Metų žmogaus rinkimuose balsavimui buvo pateikta dešimt kandidatų: "Thermo Ficher Scientific" Lietuvos padalinio valdybos pirmininkas prof. Viktoras Butkus, keliautojas, fotografas, albumo *Neregėta Lietuva* autorius Marius Jovaiša, didžiausio mobiliųjų programų ir žaidimų portalo "GetJar" steigėjas ir vadovas Ilja Laurasas, menininkas, projekto "Laisvės kelias – vienybės dvasia gyva" autorius Tadas Gutauskas, bendrovės "Šviesos konversija" mokslo direktorius dr. Romualdas Danielius, dviratininkė Simona Krupeckaitė, ūkio ministeris Dainius Kreivys. Iš viso savo nuomonę išreiškė 28,569 delfi.lt skaitytojai.

MAŽĖS NEDARBAS

Nedarbo lygis 2011 m. turėtų mažėti bent 1% ir neviršyti 13%, numato socialinės apsaugos ir darbo ministeris Donatas Jankauskas. Jis teigė, jog tokius rezultatus pasiekti padės pertvarkyta Darbo biržos sistema, tačiau net ir po truputį kylant ekonomikai nedarbas nemažės dideliu greičiu. Lietuvos darbo biržos duomenimis, gruodžio pabaigoje nedarbo lygis Lietuvoje siekė 14.1%, šalyje registruota 304,900 bedarbių. ES statistikos tarnybos Eurostato duomenimis, 2010 m. trečiąjį ketvirtį Lietuvoje (18.4%) buvo nustatytas trečias pagal dydį nedarbas ES – didesnis buvo tik Ispanijoje ir Latvijoje.

REMIAM NARYSTĖ

Lietuvos narystę Europos sąjungoje (ES) remia 70% šalies gyventojų, rodo 2010 m. gruodžio 28 d. paskelbti apklausos rezultatai. Tokia pastoviai aukšta parama išlieka nuo pat 2004 m., kai Lietuva tapo ES nare, pranešė Užsienio reikalų ministerija. 2010 m. liepą atliktos apklausos metu narystę ES rėmė 71% apklaustųjų Lietuvos gyventojų. Apklausa rodo, kad ES, taip pat Lietuvos narystę joje domisi kiek daugiau nei 6 iš 10 lietuvių. Šis rodiklis per pusmetį žymiai nepasikeitė. Per pastarąjį pusmetį išaugo Lietuvos gyventojų informuotumas apie Lietuvos narystę ES. Apklaustųjų, kuriems pakanka informacijos apie šalies narystę ES,

yra dauguma ir palyginti su liepa, jų padaugėjo beveik trečdaliu – nuo 43 iki 61%.

AVARIJA JUODUPĖJE

2010 m. gruodžio 28 d. naktį Lenkijos kapitalo naftos bendrovės "Orlen Lietuva" prižiūrimame magistraliniame produktotiekyje "Polockas-Ventspilis" įvyko avarija. Rokiškio rajone, Juodupės seniūnijos Bryzgių kaime į aplinką pateko mažiausiai 500 tonų dyzelino. Juodupės seniūnijoje buvo paskelbta avarinė padėtis. Išsiliejęs dyzelinas užteršė daugiau kaip pusės hektaro teritoriją, taip pat melioracijos sistemą ir dalį melioracijos griovio. Iki gruodžio 30 d. surinkta per 160 kubinių metrų teršalų. Jie supilti į geležinkelio cisternas. Iš viso ekogeologiniai tyrimai, dirvožemio valymas užtruks pusmetį. Teršalai susikaupė lomoje, dirbamoje žemėje, ir nepateko į joki vandens telkinį. Bendrovė pranešė, kad daugiau kaip 20 arų plote išsiliejęs dyzelinas buvo sustabdytas įrengiant užtvankas ir taip užkertant kelią jo patekimui į Vyžuonos upę. Šiuo metu atliekami išankstinės apsaugos veiksmai prieš pavasarinį polaidį. Dyzelino tiekimas iš Gudijos į Latviją produktotiekiu atnaujintas gruodžio 31 d. pakeitus pažeistą vamzdyno dalį.

SURAŠYMAS 2011

Lietuvoje 2011 metais vyks visuotinis gyventojų ir būstų surašymas. Pirmą kartą bus suteikta galimybė kiekvienam gyventojui pačiam užpildyti elektroninį surašymo lapą ir pateikti duomenis internetu. Tikimasi, kad elektroniniu būdu atliekamas surašymas leis gerokai padidinti visų gyventojų, ypač tų, kuriuos surašyti kebliausia – jaunų, dažnai keičiančių gyvenamąją vietą, žmonių aprėptį, pagerinti surašymo kokybę. Numatoma, kad visuotinis surašymas vyks 2011 m. kovo-gegužės mėnesiais. Paskutinį kartą Lietuvos gyventojų surašymas vyko 2001 m.

PAVARDŽIŲ RAŠYBA

ES Teisingumo teismo atstovas tvirtina, kad Lietuva, kaip suvereni valstybė turi teisę lenkų tautybės Lietuvos piliečiams taikyti lietuviškus pavardžių rašybos principus savo teritorijoje. Jo pareiškimą citavo Lenkijos dienraštis "Gazeta Wyborcza" ir naujienų agentūra PAP. Lietuvoje susituokusių Lenkijos piliečių pavardės turi būti rašomos lenkiškai. Teismo teisėjai nebūtinai turi atsižvelgti į savo atstovo nuomonę, tačiau praktikoje ji išlieka ir po teismo nuosprendžio.

LIETUVIŲ TELKINIUISE

Solistę Elzbieta Kardelienę prisimenant

Jos vardo Stipendijų fondas remia Lietuvos studentus

Laikas negailestingai dildo prisiminimus. Juk jau retas beprisimena, kad mūsų tarpe gyveno Lietuvos valstybinės operos primadona Elzbieta Kardelienė. Savo dainomis ir giesmėmis ji kėlė mus iš pilkos kasdienybės su savo nuolatiniais akompaniatoriumi pianistu Kazimieru Smilgevičiumi. Kai Aušros Vartų parapijos klebonai paprašydavo, jie niekada neatsisakė koncertuoti Aušros Vartų par. salėje. Prireikus geresnio pianino, klebonas kun. Jonas Kubilius, SJ, pasikvietė sol. Elzbieta Kardelienę ir pianistą Kazimierą Smilgevičių ir nuvyko į muzikos krautuvę "Archambault". Jiems besirenkant ir bediskutuojant prie jų priėjo krautuvės savininkas ir klausė, kodėl reikalingas toks geras pianinas? Sol. E. Kardelienė sakė jam, kad ji operos solistė. Tada savininkas ir tarė: "Jei tamsta pagiedosite man *Ave Maria*, tai duosiu jums gerą nuolaidą". Jo pageidavimą jiedu atliko. Savininkas buvo sužavėtas ir pažadą įvykdė. Šį pianiną ir šiandien naudojame.

Sol. E. Kardelienės buvimas mūsų tarpe paliko gilius pėdsakus. Jos studijoje tuo metu lietuvių jaunimas mokėsi skambinti pianinu ir dainuoti lietuvių liaudies dainas. Ji su savo mokiniais ruošdavo

Sol. Elzbieta Kardelienė

ma? Nutarėme įsteigti jos vardu stipendijų fondą ir pasirinkome Klaipėdos universiteto Menų fakultete dainavimą studijuojančius. Buvo įsteigtas Sol. Elzbieta Kardelienės stipendijų fondas. Kai praeitais metais vyko Dainų šventė, joje dalyvavo visi šio fondo valdybos nariai. Buvo kreiptasi į profesorę Valę Vadoklienę, ar ji negalėtų sušaukti visus dainininkus, kurie yra gavę šią stipendiją? Valė Vadoklienė yra viena iš profesorių, dirbančių Muzikos fakultete ir sutikusių vesti visus paruošos darbus, susietus su stipendijų skirstymu. Tai ji atlieka jau daugiau kaip 10 metų be jokio užmokesčio. Solistės E. Kardelienės stipendijų fondo valdyba nuširdžiai dėkinga.

Sol. E. Kardelienės stipendijų fondo valdybos nariai: iš k. buvęs pirmininkas Antanas Keblys, dabartinis fondo valdybos pirmininkas Antanas Mickus, dr. Donaldas Doell. Trūksta kompozitoriaus Aleksandro Stankevičiaus ir Dainiaus Juro

metinius koncertus Montrealio lietuviams ir mokinių tėveliams. Būtų malonu, kad buvusieji mokiniai prisimintų ją ir savo įnašais paremtų jos vardo stipendijų fondą. Nerturtas buvo abiejų Kardelių nuolatinis palydovas. Betgi jiedu niekada nesiskundė, visada buvo linksmi. Nepaisant visų vargų, ji kaip dainininkė davė koncertus ne tik Montrealyje, bet lankė ir kitas lietuvių apgyventas vietas.

Po jos mirties susirūpinome, kaip pagerbti jos atmini-

Studentų koncertas Klaipėdoje

Pasibaigus Dainų šventei susėdome į A. Jurėno išnuomotą mašiną ir leidomės iš Vilniaus Klaipėdos link, į tą iškilųjį koncertą. Kelias netrumpas ir bevažiuodami gerokai išalkome. Privažiavome gražiame miške esantį restoraną, užsukome į jį. Patiekalai puikūs, pasirinkome kas kam patinka, na, žinoma, troškuliui numalšinti lietuviško alučio. Pasistiprinę kelionę tęsėme. Ji buvo labai maloni,

saulutė lydėjo mus be jokio debesėlio. Važiavome per žemaičių žemę, ir atrodo, kad žemaičiai nebeleidžia žemei dirvonuoti – visur matosi pažanga. Klaipėdos universiteto kieme pasitiko prof. Valentina Vadoklienė, ir ji mus globojo per visą viešnagę. Apgailestavo, kad ne visus dainininkus galėjo sušaukti, nes vasaros laikas, o kai kurie dainininkai dainuoja Europos operose. Ji pristatė mus visus, Sol. E. Kardelienės stipendijų fondo narius, čia dirbantiems profesoriams.

Suėjome visi su žiūrovais į universiteto koncertų salę, (kurioje ir man teko dainuoti ne vieną kartą). Žiūrovams pirmiausia profesorė pristatė mus. Paskui – pirmąją solistę. Buvome sužavėti jų atliekamais kūrniais. Kiekvieną pianinu palydėjo vis kita akompaniatorė. Įdėtas vargas ir rūpestėlis nebuvo veltui ir manome, kad Elzbieta Kardelienė žvelgdama iš aukštybių irgi džiaugiasi tais naujais dainininkais, kurie kelia jos vardą. Koncertan atsilankė Menų fakulteto profesorius Vytautas Tėtenskas, profesorius Kazimieras Ksanas su ponia, prof. Ona Glinskaitė ir šio iškilaus koncerto vadovė prof. V. Vadoklienė.

Po koncerto, kai pabaigė dainuoti vienuoliktąjį dainininkė Audronė Levickytė, Fondo pirmininkas Antanas Mickus, E. Kardelienės stipendijų fondo valdybos pirmininkas, jai įteikė stipendijos skirtą premiją. Menų fakultetas suruošė gražų priėmimą valdybos nariams, Muzikos fakulteto nariams ir programos atlikėjams. Dalyvavo sol. Elzbieta Kardelienės valdybos nariai: pirmininkas Antanas Mickus, buvęs pirmininkas Antanas Keblys, dr. Donaldas Doell ir Dainius Juras. Negalėjo dalyvauti kompozitorius Aleksandras Stankevičius.

Solistės Elzbieta Kardelienės valdyba prašo remti šį Fondą, nes ištekliai yra visiškai sumenkėję. Be paramos teks nutraukti šį garbingą darbą, šelpiant geriausius sol. E. Kardelienės konkurso stipendininkus. Per visus šiuos metus nė vienas iš gavusių stipendiją nėra nutraukęs dainininko karjeros, bet toliau studijuoja. Montrealio kredito unijoje LITAS yra atidaryta sąskaita E. Kardelienės stipendijos vardu. **A. Keblys**

Solistės, atlikusios programą. Iš k.: prof. V. Vadoklienė, už jos Darius Juras, Antanas Mickus, dr. Donaldas Doell ir Antanas Keblys

Kalėdinio Preliudo atlikėjai koncertuoja prie Kūdikėlio Jėzaus prakartėlės Hamiltono Aušros Vartų šventovėje
Ntr. A. Vaičiūnienės

Hamilton, ON

ŠVENTĄ KŪČIŲ VAKARĄ Hamiltono Aušros Vartų šventovėje skambėjo sakralinės muzikos koncertas – Preliudas. 10 val. vakare pradėję rinktis žmonės išgirdo švelnią styginių instrumentų muziką, kalėdines giesmes, poeziją bei klebono kun. Audriaus Šarkos žodį. Kalėdiniam Preliude dalyvavo: Aidn Pringle (bosinė gitara), Geistautas Špogis (akustinė gitara, solo giedotos kelios giesmės), Audronė Šarpytė (smuikas), Rene Crespo (akustinė gitara, akompanavo), Rūta Balyta-Crespo (smuikas), Audra Balyta (smuikas), kun. Audrius Šarka (Šv. Rašto ištrauka bei Šv Kalėdų pasaka), Alina Žilvytienė (Larimos poezija). Toks kamerinis koncertas mūsų parapijos šventovėje buvo surengtas pirmą kartą. Jis sukūrė ypatingą nuotaiką ir pripildė susirinkusiųjų širdis laukimo tikrojo stebuklo – Kūdikėlio Jėzaus užgimimo. **ME**

2010 M. LAPKRIČIO 30 D. po sunkios ligos amžinam

poilsui iškeliavo Vytas Beniušis, sūnus, vyras, tėvas, senelis, puikus draugas ir žmogus. Šv. Mišios buvo aukojamos Šv. Luko Romos katalikų šventovėje Hamiltone. Atsišveikindami su draugu ir reikšdami užuojautą Vyto tėvams Vytui ir Vladi Beniušiams, žmonai Ann, vaikams Julie, Mark, Jonui, Adam ir jų šeimoms bei artimiesiems, kalbėjo Algis Choromanskis, Juozas Chloravičius, Leonas Klimaitis. Po prabėgusių kelių dešimtmečių, jie prisiminė jaunatviškas dienas, kartu praleistas skautų stovyklose, kelionėse po Kanadą ir JAV, valandas, praleistas golfo laukuose. Kaip sunku buvo kalbėti apie nelengvus paskutinius Vyto žemiškos kelionės metus! Liūdesio prislėgti tėvai užprašė už mirusius vaikus Nijolę, kuri Anapilin iškeliavo 1998 m. kovo 31 d., ir Vyta 30-ies dienų šv. Mišias. Jos bus aukojamos 2011 m. sausio 16 d., 10.30 v. ryto Vilniaus Aušros Vartų šventovėje Hamiltone. Mūsų maldos ir mintys skirtos jauniems, neužmirštamiems žmonėms, arti-

miesiems, kuriuos skaudžiai palietė ši netektis. Linkime stiprybės ir Dievo palaimos.

Regina Choromanskytė

Edmonton, AB

Nijolė Karosaitė (Korris)

POLICIJOS DEPARTAMENTE 2010 m. gruodžio 14 d. lankėsi Lietuvos respublikos garbės konsulė Edmontone (Kanadoje) Nijolė Karosaitė (Korris), melo detektoriaus specialistė, kuri su paskaitomis ir apmokymais keliauja po visą pasaulį. Su konsule susitiko policijos generalinio komisaro pavaduotojas Visvaldas Račkauskas, Policijos departamento padalinių ir specializuotų įstaigų vadovai, Valstybės saugumo departamento, Specialiųjų tyrimų tarnybos atstovai. Viešnia pristatė apklausos metodą, kurio metu, lingvistinių požymių pagalba, galima nustatyti, ar asmuo sako tiesą, ar meluoja, šios apklausos naudojimo ypatumus, galimybes, supažindino su tokių apklausų niuansais. **Inf.**

London, ON

SEKMADIENIAIS MIŠIOS aukojamos 3 v.p.p. Mary Immaculate šventovėje, 1980 Trafalgar St., London, ON.

SAUSIO 16, sekmadienį, Mišios bus aukojamos už a.a. kun. Kęstutį Reizgį, OFM. **Inf.**

TRUMPAI

• Ar tikrai išlipome Lietuvoje? Šitaip gali klausti kiekvienas Klaipėdos uoste išlipęs iš laivo turistai. Mat iš karto į akis krinta iškaba “Old mill hotel”, kiek toliau – “Old town hotel”; kitoje pusėje – “Tourist cafe”... Spaudoje jau klausiam, kas mus vėčia “anglėti”?

• Varžytinių verslą pradėjo šiaulietis V. Sipavičius, po septynerių metų grįžęs iš Airijos. Prekės parduodamos du kartus per savaitę, dirba penki žmonės. Pajamų užtenka patalpoms išlaikyti ir atlyginimams.

LIETUVIAI PASAULYJE

JAV

A.a. Juzė Krištolaitytė-Daugėlienė, žinoma dainininkė, visuomenininkė, 93 m. amžiaus, mirė praėjusių metų lapkričio 20 d. Daytona Beach, FL. Velionė gimė 1917 m. lapkričio 16 d. Vaitiškiuose, Bublelių valsč. Šakių apskr. 1939-1943 metais dainuoti mokėsi privačiai, Valstybės teatre, Kauno muzikos konservatorijoje. Nuo 1942 m. koncertavo Lietuvoje, dainavo per Kauno radiją. 1943-1944 m. buvo Vilniaus operos solistė. Pasitraukusi į Vokietiją, 1945-1949 metais koncertavo su J. Kačinsko solistų grupe ir su klarnetininku A. Ambrozaičiu. Solistė į JAV-bes atvyko 1949 m. ir dainavimo mokėsi pas C. Catarelli Klyvlande, OH, bei pas Goldman. 1957 m. Gildos vaidmenį (G. Verdi “Rigoletto”) atliko pirmame Lietuvių operos pastatyme Čikagoje. Išleido savo dainų ir arijų plokštelę “Skambėkite, dainos”. Buvo Čiurlionio ansamblio garbės narė. Persikėlusį gyventi į Floridą buvo Palm Beach Lietuvių klubo pirmininkė ir “Sietyno” dainos ansamblio organizatorė bei pirmininkė. Jos vyras Jonas Daugėla, taipgi visuomenininkas, mirė 2009 m. Velionė rašė eilėraščius ir išleido du jų rinkinius. Lapkričio 30 d. gedulines Mišias atšavo kun. R. Grasso Prince of Peace šventovėje Ormond Beach, FL. Velionė palaidota šios vietovės Volusia Memorial Park kapinėse. Jos liūdi brolis Juozas Krištolaitis, gyvenantis Hamiltone, ON, ir kiti giminės Lietuvoje bei JAV-bėse. Laidotuvėmis rūpinosi Ormond Beach Lietuvių klubo pirmininkas Juozas Baltrus.

Šveicarija

Šio krašto Lietuvių bendruomenė, pasitelkusi šveicarų parlamentinės grupės “Pro Balticum” narius ir Bazelio miesto vadovybę, surengė prof. dr. Juozo Ereto pagerbimo ir jo įamžinimo gimtajame Bazelyje šventę. Joje dalyvavo pofesoriaus atžalos – sūnus Juozas ir dukterys Birutė bei Julija, vaikaičiai, giminės, pažįstami Bazelio miesto atstovai, “Pro Balticum” atstovai, Šveicarijos-Baltijos kraštų komiteto vadovybė, Lietuvos, Latvijos, Estijos garbės konsulai Šveicarijoje, Lietuvos misijos prie Jungtinių Tautų organizacijos Ženevoje ambasadorius Jonas Rudavičius, Lietuvos ambasados Šveicarijoje laikinoji reikalų patikėtinė Virginija Umbrasienė. Pagrindinės šventės organizatorės – ŠLB valdybos pirmininkė Jūratė Caspersen ir valdybos narė kultūrinei veiklai Virginija Siderkevičiūtė. Jauniausia profesoriaus Ereto duktė Julija Koller-Ehret talkino organizatorėms, suteikdama reikalingą informaciją.

Prie namo, kuriame gyveno prof. Juozas Eretas, buvo atidengta Atminimo lenta su įrašais vokiečių ir lietuvių kalbomis. Ją atidengė Lietuvos ambasados laikinoji reikalų patikėtinė Virginija Umbrasienė, o ją pašventino iš Lietuvos atvykęs kun. Julius Sasnauskas, OFM. Atminimo bronzinę lentą su iškalto jauno Ereto atvaizdu sukūrė skulptorius Algirdas Bosas iš Lietuvos. Po Atminimo lentos atidengimo visi šventės dalyviai nuvyko į Ryheno kapines, kur palaidotas prof. Juozas Eretas, jo žmona Ona (Jakaitytė), dvi dukros Aldona Lange-Ehret ir Laisvutė Ehret. Kun. J. Sasnauskas, OFM, palaimino kapą, uždegė trispalves žvakutes, pakvietė tautiečius sugiedoti *Marija, Marija* ir Tautos himną. Dr. Aldona Vasiliauskienė, viena ištikimiausių profesoriaus garintojų, tarė žodį.

Iš kapinių visi sugrįžo į Bazelio miesto gimnazijos patalpas, kur dr. J. Eretas darbavosi iki išėję į pensiją 1962 m. Po sveikinimų apie prof. dr. Juozo Ereto nuopelnus Lietuvai kalbėjo vokiečių kalba filosofas Kauno Technologijos ir Vilniaus universitetų profesorius dr. Tomas Sodeika. Gimnazijos salėje buvo surengta paroda, kur buvo rodomos prof. J. Ereto knygos ir brošiūros, išleistos Lietuvoje, Anglijoje, Italijoje, Šveicarijoje. Šventė baigta nuotaikinga programa, kurią atliko Vasario 16-osios gimnazijos tautinių šokių grupė ir moksleivių muzikos ansamblis, vadovaujamas Audronės ir Gintaro Rūčių.

Didž. Britanija

2010 m. lapkričio 16 d. Londone, “Hilton on Park Lanes” viešbutyje, prie pietų stalo, buvęs Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus ir Alma Adamkienė susitiko su šio krašto Lietuvių bendruomenės atstovais. Buvusiam prezidentui buvo pristatyta šios bendruomenės švietimo ir kultūros veikla. V. Adamkus pasidalijo mintimis, ko reikėtų Lietuvai ir jos išeivijai. Taipgi buvo svarstomi Lietuvos vyriausybės padaryti pakeitimai dėl Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos vyriausybės. (Dabar Lietuvos užsienio reikalų ministerijos išeivijos departamentas). Diskusijų dalyviai pritarė nuomonei, kad šis klausimas išspręstas netinkamai, skubotai, nepaisant išeivijos bendruomenių nuomonės. **JA**

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose -

TALKA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax. 905 544-7126

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 69 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
taupomąją sąskaitą0.25%
čekių sąskaitą iki0.25%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius0.50%
180 dienų indėlius0.50%
1 m. term. indėlius1.50%
2 m. term. indėlius1.90%
3 m. term. indėlius2.40%
4 m. term. indėlius2.65%
5 m. term. indėlius2.85%

RRSP ir RRIF

(Variable)0.50%
1 m. ind.1.50%
2 m. ind.1.90%
3 m. ind.2.40%
4 m. ind.2.65%
5 m. ind.2.85%

PASKOLAS
Asmenines nuo3.50%
Nekiln. turto 1 m.3.50%

ATIDARYKITE TALKOJE NAUJA
Sekite kasdienę informaciją apie nušimčius TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ – INTERAC KORTELĖ
TINKLAPIS: www.talka.ca

TAUPOMĄ SĄSKAITA, ATLEISTA NUO VALSTYBĖS MOKESČIŲ – (Tax-free savings account – TFSA)

MOKAME PALŪKANAS:

Variable – 1.50%
1 metams – 1.75%
2 metams – 2.25%
3 metams – 2.50%
4 metams – 2.75%
5 metams – 3.10%

• **Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai**

• **Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu**
3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Kur legendos virsdavo tikrove, o tikrovė – legendomis

Tesinys iš 1 nr.

GEDIMINAS KURPIS

3. Keliaujam į šiaurę – per Anglijos laukus ir miestelius

Įsakymai, kuriuos radau viešbučio biuletenyje: keltis – 6 val., lagaminai į koridorių, pusryčiai – 6.30 val., autobusas pajuda kelionėn – 7.45 val. Tik šiandien rytą susipažįstame su savo kelionės vadove Mary, vairuotoju Tom, ir pradėdame dairytis, kas kartu keliauja. Autobusas iš Londono išvažiuoja gana greitai, nebuvo jokių kamščių. Pirmas sustojimas dar prieš devintą valandą buvo *Hampton Court* – gražūs dideli karališki rūmai su dar didesniais gražiais daržais, gėlynais ir iš aukštų gyvatvorių “išlankstyti” labirintu, kuriame dar ir šiais laikais galima pasiklysti.

Čia 1514 metais Yorko arkivyskupas kardinolas Wolsey nusipirko mažą namuką ir jį pavertė puikiais rūmais. Norėdamas įsitikti karaliui Henry VIII, 1528 metais tuos rūmus jam atidavė. Vėliau Henry VIII ir po jo kiti karaliai šį dvarą ir rūmus dar labiau išpuošė, praplėtė, pasikviesdami net ir žymųjį architektą Christopher Wren. Daržuose pasodino daug retų augalų, medžių ir gėlių.

Rūmus atidaro tik 10 val. ryto, tai mes, kaip aukštaičiai sako, “pabučiavome durų klemką”, apžiūrėjome rūmus iš lauko pusės, gėlynus, dirstelėjome į labirintą ir keliavome toliau. Važiavome pro Runnymede, bet ten nesustojome. Runnymede pievose 1215 metais susirinkę didikai privertė karalių John pasirašyti dokumentą *Magna Carta*, suteikiantį jiems daugiau teisių ir privilegijų. Susirinkime dalyvavo 25 didikai (*Barons*), liudininkais buvo 13 vyskupų, 21 vienuolynų abatas, popiežiaus bei *Templar* ordino atstovai, keli Valijos princai ir Alexander II, Škotijos valdovas. Dabar tik paminklėlis pievose belikęs, bet ir tas buvo tolokai nuo kelio, todėl tik vėliau internete jį pamačiau.

4. Universiteto miestas – Oxford

Truputį krapnojo lietus, kai sustojome prie Kankinių paminklo Oxforde. Netoli šios vietos buvo sudėginti trys reformatų vyskupai kaip heretikai (vyskupai Latimer ir Ridley – 1555 m., arkivyskupas Cronmer – 1556 m.). Miestelis kadaise vadinosi “Oxenaforda” (Jaučių brasta). Pirmą sykį paminėtas *Anglo-saksų* kronikose 912 m. Šiuo metu miestelyje 160,000 gyventojų ir apie 2,000 studentų viename žinomiausių pasaulio universitetų.

Oxford. *Sheldonean* teatras, kur vyksta mokslo baigimo ceremonijos

Oxfordo universitetas oficialiai pradėjo veikti 1167 metais, kai karalius Henry II uždraudė anglikanams studijuoti Paryžiaus universitete. Tada didelė dalis angliškai kalbančios profesūros ir studentų atvyko iš Paryžiaus. Vėliau, dėl ideologinių ir politinių nesutarimų, dalis jų 1209 m. persikėlė į Cambridge ir ten įsteigė universitetą. Abu universitetai laikomi geriausių pasaulio dešimtuose. Nuo 1902 m. Oxforde studijuoja Rhodes stipendininkai. Šią dvimetinę tarptautinę magistrantūros stipendiją įsteigė turtuolis Cecil Rhodes, ir ji skiriama gabiems bei stipraus charakterio studentams, pasižymėjusiems ir kitose srityse, kaip sporte.

Oxfordo universitetas administruojamas truputį kitaip negu Amerikos žemyno universitetai. Universiteto federacijoje yra 36 savarankiškos kolegijos, kurios priima (matrikuliuoja) studentus, apgyvendina juos savo bendrabučiuose. Jose vyksta konsultacijos, seminarai (*tutorials*). Paskaitos, egzaminai, diplomų suteikimas, laboratorijos, biblioteka

yra universiteto departamentų ir katedrų žinioje. Studentų gyvenimas daugiausia sukasi kolegijose, kurių seniausios gyvuoja jau labai ilgai (University, Balliol ir Merton nuo 1264 m., Exeter – nuo 1314 m.) ir turi giliai išsiskilusias tradicijas. Moterims universitete leista studijuoti nuo 1878 m., bet Oxfordo diplomus jos galėjo gauti tik nuo 1920 m.

Nuo Kankinių paminklo mus pirmiausia pavedė į Bodleian bibliotekos kiemą. Biblioteka įsteigta 1320 m., vėliau (1602) ją turtingas mokslinčius Thomas Bodley labai padidino. Dabar joje yra 188 km lentynų su 8 mln. knygų. Netoli esančiame įdomų apskritą *Radcliff Camera* pastatą, kuris priklauso bibliotekai, ir Sheldonian teatrą, suprojektuotą jau minėto Christopher Wren, kuriame vyksta mokslo baigimo ceremonijos. Tada paleido mus dviem valandom pasivaikščioti po Oxfordą, pavalgyti ir grįžti į autobusą tolimesnei kelionei. Nors ir lynojo, bet mes stropiai apžiūrėjom artimesnius universiteto pastatus, Ashmolean muziejų (tik iš lauko), kuriame nuo 1683 metų išdėstyta įdomių archeologinių radinių, muzikos instrumentų bei meno kūrinių. Jį Elias Ashmole savo testamente dovanojo universitetui. Miestelyje yra daug gražių ir įdomių pastatų. Valgyti teko “greito maisto restorane”, nes laiko tam reikalui buvo likę labai mažai.

5. Tolyn, į Stratfordą pas Shakespeare

Iš visų pasaulio Stratfordų žinomiausi yra trys – vienas Connecticut valstijoje (JAV), kitas Ontario provincijoje (Kanada), o trečias – originalas – yra

Stratford miestelio gatvė

Anglijoje. Visi trys yra ant Avon upių ir “giminiuojasi” su Shakespeare. Anglijos Stratforde William Shakespeare gimė ir mirė. Jo gimtieji namai *Henley* gatvėje dabar atnaujinti ir paversti muziejumi, jis pats palaidotas *Holy Trinity* šventovėje (seniausias miestelio pastatas, statytas 1210 metais), kurioje jis buvo ir krikštytas.

Avon upės pakrantėje pastatytas didžiulis *Waterside* teatrų kompleksas, kuriuose spektaklius stato *Royal Shakespeare Company* aktorių grupė. Mūsų atsilankymo metu teatras buvo iš dalies atnaujinamas. Upės krantuose gražūs *Bancroft* parkas su gėlių lysvėmis bei keliomis statulomis. Perėjus per tiltą į kitą Avon upės pusę, aukštai ant kolonos pasodintas pats dramaturgas W. Shakespeare, o paminklo kampuose jo sukurti charakteriai – Hamletas, Lady Macbeth, Falstaff.

Buvome sustoję ir ties gėlynuose paskendusiu Anne Hathaway, Shakespeare žmonos, bakūže su šiaudiniu stogu, maždaug 1 km už Stratfordo. Pats Stratfordo miestelis gražus, namai išlaikyti senu stiliumi, daug lankytinų vietų, bet daug ir turistų – užtvindytos visos gatvelės, restoranėliai bei suvenyrų parduotuvės. Atrodo, visas pasaulis žino ir gerbia

Anne Hathaway, Shakespeare žmonos, namelis netoli Stratfordo

dainių ir aktorių Shakespeare, kuris mums paliko eilę istorinių dramų, komedijų, 154 sonetus, bet kai aš dar lankiau lietuvišką gimnaziją Eichstaette, girdėjau kalbų, kad ne jis tą visa parašė. Buvę keletas intelektualų didikų (jiems tais laikais teatro amatas viešai nebuvo priimtinas), kurie jo vardu rašė veikalus, nes paties Shakespeare išsilavinimas nebuvęs platus, o veikalų žodynas žymiai didesnis, negu geriausių to laiko anglikanų rašytojų.

6. Coventry – dvi katedros, Lady Godiva ir Peeping Tom

Coventry pasiekėme jau pavakarėjant. Mus išleido miesto centre prie katedrų. Per II Pasaulinį karą vokiečių bombonešiai bombardavo ne tik Londoną. Coventry buvo šiek tiek karinės pramo-

Coventry. *Lady Godiva* ir *Peeping Tom*

nės, todėl ir šis miestas buvo paliestas. Tarp kitų pastatų kluvo ir katedrai, kuri sudegė – liko tik bokštas ir dalis sienų. Po karo miesto centras buvo atstatytas, o katedra buvo pastatyta nauja šalia sudegusios senosios. Senoji katedra su savo bokštu buvo palikta turbūt priminti britams, kad karas yra žiaurus. Kaip ir Berlyno *Gedaechtniskirche* apgriuvęs bokštas gal primena tą patį vokiečiams. O gal to priminimo tikslas kitoks – žiūrėkit, ką tie ne-naudėliai mums padarė!

O dabar linksmesnė istorija. Coventry XI š. gyveno grafas Leofric, kuris dosniai remdavo religines institucijas, statydindavo vienuolynus. Jo žmona buvo iš didikų kilusi *Lady Godiva* (*Godgifu*). Nuo čia prasideda (turbūt) legenda. Grafas, kad savo labdariniams darbams surinktų daugiau pinigų, labai apmokestino gyventojus. Lady Godiva juos užjautė, maldavo savo vyrą sumažinti jiems mokesčius. Kada grafiui nusibodo jos prašymai, jis jai pasakė, jei ji nuoga prajosi per miestelį, jis įvykdys jos prašymą. Kada ji tam žygiui pradėjo rimtai ruoštis, grafas įsakė miestelėnams nesirodyti gatvėse ir uždaryti visas langines iš gatvės pusės. Visi pavaldiniai jam pakluso, išskyrus vieną siuvėją vardu Tomas. Jis išgrėžė savo langinėje skylę ir spoksojo į prajojančią Godivą. Legenda sako, kad dėl to jis tapo aklu, o grafas įvykdė savo pažadą – sumažino gyventojams mokesčius.

Tai legendai paminėti Coventry stovi jojančios Lady Godiva statula miesto centre, o rotušės laikrodžio papuoštas to įvykio “inscenizacija”: laikrodžiui išmušus valandą, pasirodo Lady Godiva ant balto žirgo. Kai ji prijouja lanko centrą, virš jos iškiša galvą *Peeping Tom*. Truputį vėliau abu dingsta. Tai sužinoję, mes su paruoštais foto aparatais kantriai laukėme 6 minutes iki 5 valandos, kol abu charakteriai pasirodė. Rimtai pagalvojus, mes visi tapome *Peeping Toms*, bet dėl to neapakome. Nubausti buvome pasmarkėjusiu lietumi.

Vakarieniškas metu bediskutuojant dienos išpūdžius, vienos istoriją studijuojančios australės nuomonė buvo, kad kilmingos damos viduramžiais būdavo laikomos “nuogomis”, kol jos neužsidėdavo savo brangių papuošalų (Lietuvoje dabar vadinamų “aksesuarais”). Kilo karštos diskusijos, po kurių nutarėme, kad tas istorikės pasiūlytas variantas neužtenkamai “pasūdytas”, kad taip ilgai ši legenda išliktų. Be to, visiems geriau patiko Lady Godiva tokia, kokia pavaizduota statuloje. Nakvojome “*Ramada Coventry*” viešbutyje, bet, deja, šiais laikais po Coventry niekas nejudinėja. Gaila.

(Bus daugiau)
Ntrs. autoriaus

„Šventinis choras”

Dail. Jon Clayton

ŽIEMOS DAINA

Sūkuriuotom gėlėm, pasiklydusiais paukščiais,
Nepaeinančiais, griūnančiais sniego kalnais
Apsitvėrė žiema, – neižiūrimais aukščiais,
Nepagaunamais, alpstančiais tonais švelniais.

O eilėraštis gimsta – kaip vėjas – iš nieko
Ir skambėdamas bėga pusnim neramus,
Bet negali daina prasimušti pro sniegą
Ir sugrįžta – kaip vėjas – į savo namus.

HENRIKAS RADAUSKAS

ŽIEMOS PASAKA

Per pusnynus atlėkus laumė,
Prikėlė miegančius iš sniego patalų,
Ji rengė puotą – žiemos šventę

Ir šoko kaip padūkus ant ledu.

*Ta laumė lakstė kaip pašėlus
Ir kaukė viesulus prikėlus,
Tas keistas vaizdas ten ir liko,
O niekas nėra matęs tokio kito...*

*Pušaitės ošė vėjo dainą,
Eglaitės pritarė švelniai kartu.
Simfonija žiemos toli girdėjos,
Už miško ir aukštų kalnų.*

*Mišakai kartojo laumės dainą,
Kada ji būrė ateitį marga skara.
Kas tik girdėjo balso aidą,
Pradingo užburti, ir jų nėra...*

GRAŽINA STAUSKIENĖ, Toronto

H U M O R E S K A

Švietimo reforma Lietuvoje

Vykdam čia švietimo reformą kiekvieno tarpsnio rezultatai tikrinami, pasiekimai viešiniami, o klaidos – taisomos. Pvz. ateina į mokyklą inspektorius, apsilanko vienoje, kitoje klasėje pamokų metu, o per pertrauką – ir pats patikrina vaikų žinias.

– Kas paėmė Bastiliją? – paklausė inspektorius.

– Tik ne mes, – chorū atsiliepė klasė.

Pasipiktinęs inspektorius eina pas klasės auklėtoją ir skundžia vaikus.

– Žinote, – švelnina padėtį auklėtojas, – aš jais pasitikiu. Jei sako, kad neėmė, reiškia tikrai neėmė.

Dabar jau inspektorius eina pas direktorių, tačiau skundžia ne tik klasę, bet ir auklėtoją.

– Jei ir paėmė, – diplomatiškai išsisukinėja direktorius, – vistiek neatiduos!

Nusiminęs inspektorius dėsto ministerijos departamento vadovui apie kategorišką klasės neigimą, auklėtojo pasitikėjimą ir direktoriaus nuomonę...

– Nesigrauk taip, – ramina pavaldinį vadovas, – metų pabaiga – nurašysime!

– Ką jūs nurašysite? – karščiuojasi inspektorius, – juk ta Bastilija Prancūzijoje!!!

– Nesvarbu, nesvarbu, – tėviškai glosto inspektoriaus petį vadovas, – kreipsimės į R. Šalaševičiūtę ir ji pasirūpins mergaite...

– O Viešpatie, R. Šalaševičiūtės seniai nėra! – dejuoja inspektorius, – vietoj jos jau R. Šalaševičiūtės rezervistė E. Žiobienė!

– Na, koks skirtumas, – ramina inspektorių vadovas, – Šalaševičiūtė ar Žiobienė – pasirūpins ta Bastilija...

– Tai kad Žiobienės nuomone – pati blogiausia motina geresnė už geriausią globėją... O Bastilija – tai Prancūzijos...

– Nesvarbu, jei ne su Žiobiene, tai su Saugumo pagalba, kaip Eglutė iš Vokietijos, atsiėmė Bastiliją Lietuvon ir porai metelių čia specbute priglausime...

– Kad mums užtenka ir Antavilių gėdos ir bėdos, – jau plaukus rovesi inspektorius, – kam mums dar Prancūzijos vargas?

– Na, pasikviesim konsultantus iš netolimojo užsienio, – taikingai dėstė vadovas, – jei mums tai vargas, gal jiems bus naudinga tą Bastiliją...

– Na, kaip jūs nesuprantat, ta Bastilija negali kalbėti, nes...

– Nesijaudink, – mirkstelėjo akimi vadovas, – krikščolinio Deržinskio tardymo paveldas išsaugotas ir aktyviai eksploatuojamas. Jie mokės kaip prašnekinti Bastiliją.

– Tai ir jūs nežinote, kas ta Bastilija?! – įniršo inspektorius, – žvilgtelkite į kompiuterį, tik vieno mygtuko paspaudimo užtenka, kad suprastumėte...

– Ot šaunuolis, gerą idėją pakišai, – apsidžiaugė vadovas. – Mes į mokinio krepšelį įkomponuosime privalomą kompiuterį. Kiekvienam mokiniui. Nemokamo maitinimo sąskaita! Jei reforma, tai reforma! Iš peties...

Andrius Stanislauskas, Vilnius

raidėm? Juk juos naudoja daugiausia seni žmonės, kurių akys yra labai silpnos?

...gerdami degtinę, žmonės, keldami taurelę, sako „Į sveikatą“, žinodami, kad alkoholis gadina sveikatą.

L. Stankevičius, Montreal, QC

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Vilniaus miesto savivaldybės choras „Jauna muzika” 2010 metų pabaigai išleido šiuolaikinių lietuvių kompozitorių sakralinės muzikos kompaktinę plokštelę „Lux caritatis” (Meilės šviesa). Plokštelėje keturių kompozitorių kūriniai. Algirdo Martinaičio ir Jurgitos Mieželytės kūriniai įkvėpti šventaisiais paskelbtųjų žmonių gyvenimais, veikla ar raštais. Ramintą Šerkšnųtę įkvėpė XVII š. Vilniaus universiteto profesoriaus Motiejaus Kazimiero Sarbievijaus poezija. Vaclovo Augustino, choro meno vadovo ir dirigento, kompozicijoje – malda už mirusiųsios ir pomirtinio gyvenimo slėpinys.

Choras „Jauna muzika” įsteigtas 1989 metais, Vilniaus miesto savivaldybės chorū tapęs 1994 metais. Iš profesionalių muzikų sudarytas choras kasmet surengia per 60 koncertų Lietuvoje ir užsienyje, įrašė kelias kompaktines plokšteles. Choras dalyvavo 16-oje tarptautinių chorų konkursų, laimėjo 15 pirmųjų vietų įvairiose kategorijose ir pelnė 6 Didžiuosius prizus (*Grand Prix*), o 1993 metais laimėjo aukščiausiąjį apdovanojimą – Didįjį Europos prizą. Nuo 1992 metų chorū vadovauja V. Augustinas už savo kūrybą ir veiklą 2010 metais buvo apdovanotas Valstybine kultūros ir meno premija.

Panevėžio J. Miltinio dramos teatras Naujų metų išvakarėse pastatė tris valandas trukusią tragikomediją *Meilės eliksyras* pagal P. Šeferio pjesę *Leticija ir žolelių traukinė*. Pagrindinė pjesės veikėja, muziejaus ekskursijų vadovė Leticija neišsivaduoja gyvenimo, kuriame nebūtų vietos vaizduotei ir žaidimui. Savo pasakojimuose ji įtraukia vis daugiau pačios sugalvotų įvykių, kurie vilioja ir užburia lankytojus. Ekskursijų kontrolės skyrius siunčia savo atstovę Šarlotę patikrinti padėties, bet ir ji tampa Leticijos drauge ir jos „žaidimų” dalyve. Leticijos vaidmenį atliko Inga Talušytė, Šarlotės – Ligita Kondrotaitė. Režisierius Arvydas Lebeliūnas.

Vanda Zaborskaitė, literatūrologė, profesorė, mirė 2010 m. gruodžio 27 dieną, eidama 89-uosius savo gyvenimo metus. Gimė Vaškuose (Pasvalio r.), 1946 metais baigė Vilniaus universitetą ir nuo 1950 m. dėstė Lietuvių literatūros katedroje. 1961 m. atleista iš pareigų ir pašalinta iš universiteto už neatitikimą marksistinei ideologijai. 1962-1971 m. prisiglaudė Istorijos institute. Nuo 1971 m. Vilniaus pedagoginio instituto profesorė. Prasidėjus Atgimimui įsitraukė į švietimo reformos

darbą, vadovavo Kultūros ir švietimo ministerijos Ugdymo turinio departamentui. Parašė daugelį straipsnių, recenzijų, monografijų, knygas *Eilėraščių menas* (1965), *Šimtas literatūros mįslių* (1966), *Literatūros mokslo įvadas* (1978), *Tarp praeities ir dabarties* (2002), monografiją *Maironis* (1968), antologiją *Poetika ir literatūros estetika*.

Pirmąjį Naujųjų metų dieną Klaipėdos centre prie lietuvių literatūros pradininko Kristijono Donelaičio paminklo susirinkę klaipėdiečiai ir svečiai paminėjo šio iškilaus poeto ir švietėjo 298-ąjį gimtadienį. K. Donelaičio gimtadienis – tradicinė, bet neformali klaipėdiečių šventė, į kurią prieš 23 metus buvo susirinkę tik septyni šviesuoliai, tuo tarpu šiemet susirinko keli šimtai, kad net „nebuvo vietos kur obuoliui nukristi” pasak Bernardo Aleknavičiaus, knygos *Donelaitis ir mes* autoriaus. Susirinkusius linksmino džiazo virtuožas Pranciškus Narušis savo birbyne, o pirmosios Klaipėdos krašte lietuviškos Vytauto Didžiojo gimnazijos moksleiviai ir dramos teatro aktoriai skaitė ištraukas iš *Metų* poemos.

Kristijono Donelaičio statula Klaipėdoje (skulpt. Petras Deltuva)

Vilniaus teatras „Lėlė” 2010 m. gruodžio 12 dieną Didžiojoje salėje rodė Justino Marcinkevičiaus *Grybų karą*. Ši eiliuota poema dėl žaismingos, muzikalios formos ir nuotaikingo turinio buvo populiarūs ir dažnai statoma įvairiuose Lietuvos teatruose, bet „Lėlėje” šis pastatymas buvo jos premjera. Režisierius – Algirdas Mikutis, choreografė – Sigita Mikalauskaitė-Paukštieinė, muzika – Olego Ditkovskio. Kartu su vyresniais kolegomis Irmantu Jankaičiu, Almira Grybauskaite, Deiviu Sarapinu grybų mūšiuose kovojo jaunieji Karolis A. Butvidas, Šarūnas Datanis, Indrė Liutkevičiūtė, Mantas Precas, Asta Stankūnaitė, Jūratė Trimakaitė, Dainius Zeinalovas ir Edita Zėčiūtė. **GK**

Kodėl? Kodėl? Kodėl?...

...bankuose yra atviros durys, kad visi galėtų įeiti, o prie kasininkės langelio yra priištąs plunksnakotis, kad kas jo nepaimtų?
...ant vaistų buteliuko yra užrašyta labai mažom

1-877-525-RCUL (7285) www.rpcul.com

Priskelimo Kredito Kooperatyvas

NAUJA PASLAUGA 18 mėnesių GIC moka **2.00%**

TERMINUOTI INDĖLIAI	SĄSKAITOS
90-179 dienų 1.00%	Taupomoji sąskaita 1.50%
180-364 dienų 1.00%	Čekių sąskaita iki 0.25%
1 metų 1.65%	Amerikos dolerių sąskaita 0.25%
2 metų 2.20%	Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind. 0.50%
3 metų 2.50%	
4 metų 2.60%	
5 metų 3.10%	

GIC	SUTEIKIAME
1 metų "cashable" 1.40%	Asmenines paskolas nuo 5.50%
1 metų 1.50%	Sutarties paskolas nuo 7.00%
2 metų 1.90%	NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS
3 metų 2.20%	Su nekintančiu nuošimčiu
4 metų 2.50%	1 metų 3.00%
5 metų 2.90%	2 metų 3.50%
	3 metų 3.75%
	4 metų 4.00%
	5 metų 4.35%
	Su kintančiu nuošimčiu
	1, 2, 3 metų 3.25%
	Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu 3.75%

RRSP, RRIF ir TFSA

TFSA atviras, kintantis..... 1.80%	
RRSP ir RRIF atviras, kintantis... 1.50%	
1 metų 1.65%	
2 metų 2.20%	
3 metų 2.50%	
4 metų 2.60%	
5 metų 3.10%	

MŪSŲ ADRESAS:
3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Tel.: 416-532-3400
Fax: 416-532-4816

Darbo laikas:
Pirm., antr., treč. 9:00- 3:30
Ketvirt., penkt. 9:00- 8:00
Šeštadieniais 9:00- 1:00
Sekmadieniais 8:30-12:45

ANAPILYJE:
Tel.: 905-566-0006
Fax: 905-566-1554

Darbo laikas:
Antradieniais 9:00- 3:30
Ketvirtadieniais 12:00- 7:00
Sekmadieniais 9:00-12:30

■ Suteikiame CMHC apdraustas nekilnojamojo turto paskolas
■ Suteikiame komercines nekilnojamojo turto paskolas

Keliant į Europą neužmirškite įsigyti AMEX EURO ČEKIŲ ir GRŪNŲ PINIGŲ NAUDOKITĖS "INTERAC-PLUS" KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Šimtas savanorių baigė "Šeimų universiteto" moderatorių mokymus

"Šeimų universiteto" moderatoriai

EGLĖ RUIBYTĖ

2010 m. gruodžio 4 d. valstybine tėvų saviugdos programa "Šeimų universitetas" įteikė pažymėjimus 100 savanorių, kurie, baigę pirmąjį mokymų tarpinį, tapo "Šeimų universiteto" moderatoriais ir įgijo teisę vesti kursus tėvams. Susirinkę "Šeimų universiteto" iniciatoriai bei partneriai pasveikino moderatorius ir priminė apie gruodžio mėnesį prasidėsiančius pirmuosius "Šeimų universiteto" kursus šeimoms.

"Augink atsakingai" bei "Šeimų universiteto" iniciatorius, "Omnitel" pirmininkas Antanas Zabulis pasveikino moderatorių kursus baigusius savanorius ir pabrėžė jų svarbą šalies ateičiai. "Tai projektas, galintis išugdyti kūrybišką kartą bei turintis galios pakeisti visuomenę, verslą ir valstybę. Siekdami teigiamų pokyčių šalyje, visi kartu turime žengti pirmyn ir siekti bendro rezultato. Tikiu, kad

"Šeimų universiteto" tortas

jūsų iniciatyva, veržlumas ir pasiryžimas įneš svarų indėlį į vadovų kartos ugdymą", – susirinkusiems kalbėjo A. Zabulis.

Savanoriai iš visos Lietuvos buvo rengiami pagal specialią Tarptautinės šeimų vystymosi federacijos IFFD metodiką. Išklause intensyvių 40 val. trukmės kursų, moderatoriai įgijo konstruktyvios diskusijos bei jos valdymo ir viešo kalbėjimo įgūdžių. Mokymų metu jie sužinojo, kaip

turtinti šeimos gyvenimą, pažinti vaikus, ugdyti jų atsakomybę, laisvę, protą ir valią, kaip perduoti jiems šeimos vertybes bei puoselėti meilę. Norą tapti moderatoriais išreiškė beveik 500 žmonių.

"Šis projektas labai aiškiai ir garsiai sako – šeima yra vertybė. Tik ją reikia nuolat puoselėti. Eidama į šiuos mokymus tikėjau rasti būdą, padėsiantį stiprinti savo ir galbūt draugų šeimas. Tačiau atėjusi gavau daugiau nei tikėjau. Sutikau tokių žmonių, kuriems rūpi šeima bei įgavau drąsos. Tikiu, jog šis projektas įkvėps ir sustiprins daug šeimų Lietuvoje bei taps reikšmingu šeimos kaip vertybės liudijimu net ir už Lietuvos ribų", – sakė "Šeimų universiteto" moderatorė Jurgita Salinienė.

Pirmaisiais metais "Šeimų universitetas" įgyvendins dvi ugdymo programas: "Pirmuosius žingsnius" – kursus, skirtus besilaukiančioms poroms ir tėvams, auginantiesiems vaikus iki 4 metų; ir "Pirmąsias raides" – kursus, skirtus šeimoms, auginančioms vaikus nuo 4 iki 8 m. Kitąmet šeimų kursus tikimasi išplėsti. Šeimų mokymas pagrįstas diskusijomis proje, todėl kursuose turi dalyvauti abu tėvai ar globėjai.

Pirmaisiais metais šeimų susitikimai vyks penkiuose Lietuvos miestuose – Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Panevėžyje ir Marijampolėje. Tėvai, norintys dalyvauti "Šeimų universiteto" kursuose, gali registruotis projekto interneto tinklalapyje www.seimu.lt.

"Šeimų universitetas" yra telekomunikacijų bendrovės "Omnitel" pradėtas visuomeninės iniciatyvos "Augink atsakingai" valstybinė šeimų saviugdos programa, kurią taip pat įgyvendina Tarptautinė šeimų vystymosi federacija IFFD ir Valstybinė šeimų ir tėvų draugija. "Šeimų universitetas" kuriamas 100% savanorystės pagrindu. Planuojama, kad programa tiesiogiai ar internetu per ketverius metus pasieks apie 100,000 šeimų Lietuvoje – tai sudaro apie 40% visų šalies šeimų, auginančių vaikus iki 16 m.

Daugiau informacijos žiniasklaidai: Eglė Ruibytė, el.paštas: info@seimu.lt; www.seimu.lt.

Pažymėjimų įteikimas

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
PRIEŠSEZONINIS ORO ŠILDYMO SISTEMŲ
PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS
Skambinti
R. Jareckui
Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

ORTODONTĖ
Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCO (C)
Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos 'PARAMOS')
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885
www.RoyalYorkOrtho.com
Kviečiame mažus ir didelius!

MARGUTIS Parcels
4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2011 m. sausio 26 ir vasario 2

Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių
2011 m. sausio 26 ir vasario 2

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416)233-4601

\$300* off COUPON for 1 parcel **\$300* off**
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

Elenos moliūgai

Štai tokie gražuoliai moliūgai (žiūr. nuotrauką) užaugo Elenos Rakauskienės sodyboje, Kuro kaime, Zapyškio seniūnijoje, Kauno

Elena Rakauskienė prie savo sodyboje išaugintų išpūdingų moliūgų Ntr. Z. Bilevičiūtės

apskrityje. Moliūgų apimtys: didesniojo – 1.91 m, mažesniojo – 1.74 m, o svoriai: atitinkamai 52 kg ir 47 kg (kaip liekno sudėjimo žmogaus). Moliūgus Elena augindavo ir anksčiau, bet tokie dideli išaugo tik šiemet. Gal tokios rūšies buvo sėkla, o gal įtakos turėjo neįprastai karšta praėjusi vasara. Iš moliūgų Elena mėgsta gaminti įvairius patiekalus. Štai keletas jų:

1. Moliūgų uogienė. Moliūgus nulupti, išimti sėklas, supjaustyti kubeliais. Tada užpilti citrinos rūgštimi ar actu, ar spanguolių sultimis. Viską palikti marinuotis 1 parai. Po to, moliūgų skilteles nukošti per sietelį, ir pridėjus cukraus virti kaip uogienę. Gaunasi originalus saldžiarūgštis patiekalas.

2. Blynai su moliūgais. Moliūgus sutarkuoti per burokinę tarką ir tarkius įmaišyti į mėgstamų blynų tešlą vietoj cukinijos.

3. Kugelis su moliūgais. Kepant bulvių kugelį, į masę įmaišyti tarkuoto moliūgo. Skanaus!

Zita Bilevičiūtė,

Kanados lietuvių žurnalistų sąjungos narė

SKAITYTOJAI PASISAKO

MISIONIERIAUS LAIŠKAS

Mielieji Bičiuliai, sveikiname jus visus su šventėmis, linkime džiaugsmo ir palaimos!

Norime kartu su Jumis pasidalinti praėjusių metų išpūdziais bei patyrimais, kurių buvo įvairiausių... Džiaugiamės, kad Jaunimo sodyba atlieka puikią tarnybą, ypač meilės ir globos reikalingiems vaikams ir jaunimui. Per visus metus jie gali pabūti Jaunimo sodyboje savaitgaliais ir yra mūsų pedagogų globojami. O per visas atostogas jie gali JS-je praleisti smagų, linksmą, kūrybingą ir prasmingą laisvalaikį, tai irgi dėka mūsų šaunių pedagogų. Per vasaros atostogas JS visad būna pilnutėlė – įvairiausių organizacijų, parapijų su suaugusiais bei jaunimu čia praleidžia smagias ir kūrybingas atostogas. Aš pats galėjau sausio ir iš dalies vasario mėnesiais pasidžiaugti Lietuvos “smetoniška” žiema; po to vykau į Australiją, kur yra nemažai ištikimų bičiulių, palaikančių mus aukomis ir

gražia iniciatyva (ypač Adelaidėje), vadinama “Nevystančios gėlės”, t.y. per įvairias laidotuves pasiūlo vietoje brangių gėlių ir vainikų aukoti pagalbos reikalingam jaunimui, kurių dėkingos maldos bus tas “nevystantis vainikas...”

Vasarą turėjome itin išpūdingą ir mielą patirtį: mielų lietuvių bičiulių, kurie buvo atvykę į Ruandą, kvietimu, vėl atvežiau į Lietuvą “negriukų” kaip tie bičiuliai maloniai sakydavo. Nors pradžioje tam spyriau, bet po to labai apsidžiaugiau, kad įvykdžiau jų nuoširdų prašymą. Visur, kur tik lankėmės, buvo tikra širdžių šventė! Parapijose, katalikų ir nekatalikų, bei kitur, visur buvome nuoširdžiai priimti!

Vadinami negriukai buvo laimingi, jautėsi priimti ir labai mylimi; aš pats nustebau, kad per vos 4 savaites lietuvių sudėjo tiek aukų, kad 8 asmenų bilietai (iš Afrikos į Europą ir atgal) buvo sumokėti ir dar liko pinigų nuvežti našlaičiams į Ruandą: čia ir yra atsakymas tiems, kurie

klausia, kas apmoka tokias keliones...?

Po to lankiau aš vienas tautiečius bičiulius Toronte, Hamiltone, Čikagoje... Man buvo labai didelis padaršinis pajusti, kad yra nemažai tautiečių, kurie ištikimai ir dosniai palaiko mūsų veiklą pagalbos reikalingam jaunimui.

Lankymosi metu galėjau juos išsamiau ir asmeniškai informuoti ir jiems padėkoti. Rugsėjo mėnesį Vokietijos federacinė valdžia suteikė man krašto vieną aukščiausių įvertinimų, būtent “Bundeverdienstkreuz am Bande”. Tai priėmiau kaip Vokietijos valdžios dėmesį į mus visus, kurie dar tikime, kad nesavanaudiška veikla yra didelis įnašas į žmonijos šviesesnę ateitį.

Tad jums visiems linkiu džiaugsmo ir tvirtos vilties būti šiame kilniame kelyje. Kartu su jaunimėliu ir Lietuvoje, ir Ruandoje sveikinu Jus visus, linkime viso gero Dankaus palaimoje!

Kun. Hermanas Šulcas ir jaunimėlis

TAUPOMOJI SĄSKAITA

“TFSA” (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	2.10%
1 metų	1.65%
2 metų	2.00%
3 metų	2.40%
4 metų	2.65%
5 metų	3.05%

PAPILDOMA TAUPOMOJI **1.50%**

“Planas 24” Kasdieninių palūkanų čekių / taupomoji

Balansas: \$0 – \$4,999.99	0.025%
\$5,000.00 – \$9,999.99	0.100%
\$10,000.00 – \$24,999.99	0.150%
\$25,000.00 – \$59,999.99	0.250%
Virš \$60,000.00	0.500%

PLANAS 24

Aukštesni nuošimčiai ir nemokami čekių patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ **0.30%**

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.50%
Uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.85%
1 metų	3.00%
2 metų	3.50%
3 metų	3.75%
4 metų	4.10%
5 metų	4.40%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU

3.75% ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS **5.50%** ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS **7.0%** ir aukščiau

INVESTICINĖ SĄSKAITA

“GIC” INDELIJAI (Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų	1.75%
2 metų	2.20%
3 metų	2.75%
4 metų	2.65%
5 metų	3.25%
1 metų iškeičiamas	1.40%

Neša metines ar sudėtines palūkanas

“GIC” INDELIJAI (Taikomas pelno padalinimas)

1 metų	1.50%
2 metų	2.10%
3 metų	2.15%
4 metų	2.40%
5 metų	2.85%
1 metų iškeičiamas	1.25%
1 metų JAV dolerių	0.40%

TERMINUOTI INDELIJAI

30–89 dienų	0.50%
90–179 dienų	1.00%
180–269 dienų	1.00%
270–364 dienų	1.00%
1 metų	1.25%
2 metų	1.50%
3 metų	1.75%
4 metų	2.00%
5 metų	2.50%

Iškeičiami prieš terminą mažesniais nuošimčiais

PENSIJŲ FONDAI

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.60%
1 metų	1.65%
2 metų	2.00%
3 metų	2.40%
4 metų	2.65%
5 metų	3.05%

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be išpėjimo

PARAMA

www.parama.ca

AKTYVAI per \$190,000,000

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas. 2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-Treč 9-3:30 | Ketv-Penk 9-8 | Šešt 9-1 1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-Treč 9-3:30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3:30 | Šešt Uždaryta

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Jūsų paslaugoms atidaryta antra – nauja stomatologinė klinika

Waterside DENTAL 9thLine Dental

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271-7171

1252 Hurontario St. Mississauga, ON L5G 3H3 www.watersidedental.ca

(905) 785-3900

104-3945 Doug Leavens Blvd. Mississauga, ON L5N 0A5 www.9thlinedental.ca

ROYAL LEPAGE

Jeji norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE

ir

MISSISSAUGOJE

SPORTAS

Žinios iš Lietuvos

• Baigiantis 2010-iems metams Lietuvos čempionams "Vilniaus rytui" bei Kauno "Žalgiriui", nors ir sunkiai, bet pavyko įkopti į TOP-16 ratą.

• Barcelonoje (Ispanija) buvo ištraukti Eurolygos krepšinio varžybų TOP-16 burtai. Kauno "Žalgiris" sužinojo savo varžovus – žalgiriečių antrojo rato H grupėje laukia gana stiprios Pirėjo "Olympiacos" (Graikija), Stambulo "Fenerbahce Ulker" (Turkija) bei Valencijos "Power Electronics" (Ispanija) komandos. "Žalgirio" vadovai neslepia, kad varžovai teko stiprūs, tačiau kauniečiai ne linkę nuvertinti ir savo pajėgumo. Ne ką geriau burtai krito ir Lietuvos čempionams "Lietuvos ryto" komandai. E grupėje Lietuvos čempionų laukia Atėnų "Panathinaikos" (Graikija), Vitorijos "Caja Laboral" ir Malagos "Unicaja" abi Ispanijos komandos.

• Mirė žinomas krepšinio treneris, buvęs krepšininkas 61 metų Rimas Girskis. Gruodžio 14 d. jis paliko Kėdainių "Nevėžio" komandą dėl užsitęsusių balso stygų uždegimo. 1968-1983 m. Rimas Girskis buvo Vilniaus "Statybos" komandos žaidėjas; 6 kartus tapo Lietuvos čempionu; 4 kar-

tus laimėjo Lietuvos taurę; 1970-1982 m. Lietuvos rinktinės narys; 1976 m. – SSRS rinktinės narys; 1979 m. su Vilniaus "Statyba" iškovojo SSRS čempionato bronzos medalius.

• Garsūs Lietuvos olimpiečiai nesmerkia penkiakovininkės Donatos Rimšaitės sprendimo palikti Lietuvą ir atstovauti Rusijai. Disko metikas Virgilijus Alekna teigia, kad anksčiau ar vėliau tai turėjo nutikti. Stalo tenisininkė Rūta Paškauskienė sako, kad sunku vertinti, kol pats neatsiduri panašioje būklėje, o plaukikas Vytautas Janušaitis pripažįsta, kad ir pats pasinaudotų tokiu pasiūlymu, jei jo sulauktų.

• Sporto klubo "Audruvis" manieže, Ziniūnuose (Jonišio raj.), pasibaigė Atvirojo Lietuvos konkūrų žiemos čempionato pirmasis ratas. Pagrindinę taurę iškovojo 44 metų raitelis iš Vilniaus Stasys Jasas, informuoja Lietuvos žirginio sporto sąjunga. Pasutiniame čempionato "Taurės rungties" konkūre susirungė geriausi jaunieji ir daug patirties sukaupę šalies raiteliai. Triumfavo patirtis – raitelis S. Jasas su savo žirgu Luitas vienintelis be klaidų įveikė kliūčių ruožą ir paliko už nugaros savo pagrindinius varžovus.

• JAV žurnalas "Track and Field News" jau nuo 1947 metų skelbia garsių žinovų sudarytus geriausių metų pasaulio lengvaatlečių dešimtukus. Jie sudaromi įvertinus sportininkų pasiektus rezultatus, vietas svarbiausiose varžybose bei tarpusavio susitikimų balansą. Šiais metais sąrašuose yra vienintelis Lietuvos atstovas – disko metikas Virgilijus Alekna (šeštoji vieta).

• Simona Krupeckaitė džiaugiasi dar vienu titulu. Dviratininkė, šį sezoną pasaulio čempionate iškovojo aukso medalį "keirine", bronzą – "sprinte" bei bronzą su Gintare Gaivenyte komandiniame "sprinte", o Europos čempionato sidabrą "keirine" bei bronzą "sprinte", antrą kartą iš eilės tapo geriausia Lietuvos metų sportininke. **VP**

Andy Rautins, pirmametis ("rookie") krepšininkas, žaidžia New York "Knicks" komandoje. Ntr. J. Grigaičio

Iš Toronto "Raptors" suorganizuotos Lietuvių dienos 2010 m. gruodžio 5 d., pagerbiant į šį sporto klubą įsijungusį lietuvių krepšininką LINĄ KLEIZĄ. Ntr. R. Puterio

Kryžiažodžio nr. 1 atsakymai

1. Karamelė. 2. Ožkos. 3. Pirtis. 4. Lankos. 5. Pieva. 6. Parkeris. 7. Darželis. 8. Fabrikas. 9. Šakos. 10. Alkana. 11. Žvakė. 12. Piršlybos. 13. Apsakymas. 14. Viktorija. 15. Klumpė. 16. Eržilas. 17. Šakalas. 18. Mirtis. 19. Krantas. 20. Skėtis. 21. Malkos. 22. Kamara. 23. Trimitas. 24. Rašalas. 25. Karvelis. 26. Šratas. 27. Ajaras. 28. Kamanė. 29. Paltis. 30. Naras. 31. Makaronai. 32. Batas. 33. Litas. 34. Palei. 35. Vakaronė. 36. Pilnatis.

Apatinė eilutė: LIETUVA

Susipažinkime su kryžiažodžių autore ASTA KUNDELYTE

Asta gimusi Lietuvoje, 2009 m. baigė Vilniaus Gedimino techninį universitetą, šiuo metu gyvena Prancūzijoje. Prieš pora metų 4 mėnesius dirbo JAV su studentų programa "Work & Travel". Mėgsta tapybą, sportą, keliones ir knygas. "Kryžiažodžius labai mėgau spręsti nuo pat vaikystės (buvau žingeidus vaikas), tad gimė idėja juos kurti", rašo Asta. Jau sulaukus 12-14 m. kūrė kryžiažodžius vaikams vietiniam laikraščiu *Gimtas Rokiškis*. Po kurio laiko buvo išspausdinta jos sukurtų užduotėlių vaikams *Respublikos* priede vaikams – *Trintukas*. Šiuo metu jos kryžiažodžius spausdina žurnalai *JOY* ir *Jurgita*.

Patinka kryžiažodis? Norite sudėtingesnių? Asta mums sukurs! Siųskite siūlymus el. paštu teviz@rogers.com.

Kai zylės saulę kviečia

Sausis vis ilgina dienas, sakydavo mūsų tėvai. Nauji metai – nauji lapai. Nors sausio dienos darosi ilgesnės, bet rytai būna ūkanoti ir švinta neskubėdami. Tik vidurdienį pro debesį švystelėjus saulei, netikėtai išgirstame zylės varpelį aukšto medžio viršūnėje. Dar savaitė, kita – zylių varpeliai pasipils visur – pamiškėse ir parkuose, prie sodybų ir soduose. Sodo patvoriu lėtais šuoliukais zuikis nustrakosi. Jam nesvarbu, kad viršum jo dar snaigės skrajoja.

Sausio mėnesio pavadinimas (Januaris) kilęs iš senovės romėnų durų ir vartų dievo Janaus vardo. Kadangi durys veda tiek į vidų, tiek į lauką, Janus yra dviveidis: vienas jo veidas žiūri atgal – į nueinančius senuosius metus, kitas pirmyn – į ateinančius naujuosius. Naujieji metai pati seniausia šventė žemėje. Pirmuoju šimtmečiu prieš Kristų buvo sukurtas vadinamasis Julijaus kalendorius. Sausio 1-ąją nustatė Romos imperatorius Julijus Cezaris 46 metais prieš mūsų erą. 1582 metais po popiežiaus Grigaliaus XIII padarytos kalendoriaus reformos Naujieji metai Sausio 1-ą dieną pradėti švęsti visuose katalikų kraštuose. Lie-

tuvoje Naujieji metai pradėti švęsti Sausio 1-ąją nuo 19 šimtmečio. Sausio 1-ąją šandien po Lietuvos atgimimo švenčiame ir Lietuvos vėliavos dieną. 1919 m. sausio pirmą dieną Gedimino pilies bokšte Lietuvos trispalvė, kaip laisvos valstybės ženklą, iškėlė savanorių būrys. 1919 m. sausio 6 d. Vilnių užėmė bolševikai, nuo trispalvės nuplėšė geltoną ir žalią spalvas, paliko tik raudoną. 1920 m. rugpjūčio 26 d. į Vilnių sugrįžus Lietuvos kariuomenei, Lietuvos trispalvė suplevėsovo antrą kartą. Tų pačių metų spalio 9 d. Vilnių užgrobė "želigovskininkai" ir lietuviška trispalvė vėl buvo nuplėšta. Trečią kartą Lietuvos trispalvė buvo iškelta virš Gedimino bokšto tik 1988 m. spalio 7 d. ir tebeplevėsuoja iki šiol. Kasmet sausio 1-ą dieną minima Lietuvos vėliavos diena. Vilniuje ant Gedimino kalno rengiamas iškilmingas vėliavos pakėlimas.

Sausio 6-ąją švenčiame Tris karalius, kai iš Rytų į Jeruzalę, stebuklingai žvaigždei šviečiant kelią, aplankė gimusių Kūdikių – žydų karalių. Radę jį su motina Marija, pagarbino ir atidavė atneštas dovanas – aukso, smilkalų ir miros.

Žmonių sąmonėje evangelijos išminčiai virto karaliais: Kasparas, Melchioras ir Baltazaras. Sausio 6-ąją šventovėje pašventinta kreida tikintieji ant namų durų užrašo – K*M*B. Senovės lietuviai tikėjo, kad šis užrašas apsaugos jų namus nuo įvairių nelaimių.

Sausio 13-osios turbūt niekada nepamirš nė vienas Lietuvos gyventojas. Daugelis karų, nesutarimų ginčų kildavo (ir dar vis tebekyla) dėl noro apriboti ar visiškai panaikinti laisvę. Viena iš didžiausių bausmių žmogui yra – netekti laisvės – netekti galimybės augti, tobulėti. Vergija ne tik žemina tautos vardą, bet menkina jos valią ir dvasią. Lietuvių tautos laisvė išpirkta tauriausių Lietuvos žemės vaikų gyvybėmis.

Mes šiandien lenkiame galvas prieš juos ir, gėrėdamiesi jų žygiais, visam pasauliui skelbiame: niekada nebevergausime ir visomis jėgomis ginsime Tėvynės laisvę. 1991 m. sausio 13-osios įvykiai parodė tikrąjį Lietuvių tautos ryžtą ir pasiaukojimą. Pareikalavo nemažai aukų: keturiolika žuvo, apie 700 buvo sužeista. Jų vardai mūsų tautai liks amžinai.

Rasa Norkutė, Klaipėda

PERKATE?
PARDUODATE namą ar butą?
NORITE SUŽINOTI VERTĘ SAVO NEKILNOJAMO TURTO?
 Prašau skambinti man

JURGIS KULIEŠIUS
 Maloniai ir sąžiningai patarnausiu

Tel. tiesiogiai: **416-568-1604**
 D:(416) 236-6000 N:(416) 232-9546
 www.sutton.com kuleza@sympatico.ca

Sutton sutton group-
 assurance realty inc.,
 Brokerage
INDEPENDENTLY OWNED AND OPERATED

Jerzy Kulesza, Sales Representative

“Go Europe!”

Vasario 16-osios gimnazija kviečia lietuvių kilmės jaunuolius iš užjūrio

Nuo šiol Vasario 16-osios gimnazija Vokietijoje lietuvių kilmės jaunuoliams iš užjūrio valstybių siūlo vienerių metų edukacinę-kultūrinę programą “Go Europe!” (“Keliauk į Europą!”). Programos metu mokiniai mokysis lietuvių kalbos ir literatūros, Lietuvos istorijos, tikybos ir vokiečių kalbos bei turės galimybę dalyvauti papildomojo ugdymo užsiėmimuose – tautinių šokių būrelyje, vokaliniam ansamblyje, orkestruose, Ateitininkų, “Europos”, “Mokyklos už civilinę drašą”, krepšinio, jaunųjų dailininkų, keliautojų bei kituose. Mokiniai gyvens mokinių bendrabutyje.

“Šia programa norime paskatinti lietuvių kilmės moksleivius bei abiturientus iš Jungtinių Amerikos Valstijų, Pietų Amerikos, Kanados, Australijos bei kitų užjūrio valstybių gyvai susipažinti su Lietuva – jos kalba, kultūra, tradicijomis ir žmonėmis – gyvenant pačioje Europos širdy-

je, Vokietijoje! Tai unikali galimybė mokiniams per vienerius metus išmokti lietuvių kalbą, pažinti Lietuvą ir Europą, įgyti tarpkultūrinės patirties, užmegzti ilgalaikius ryšius kitame žemyne”, – programą pristato gimnazijos direktorė dr. Bronė Narkevičienė.

Mokiniai iš užjūrio, ypač iš Pietų Amerikos, gimnazistų gretas papildo jau daugelį metų. Naujoji programa “Go Europe!” sudaryta vadovaujantis surinkta ilgamečio darbo su šiais mokiniais patirtimi. Lietuvių ir vokiečių kalbos pamokas veda mokytojai, kuriems ši kalba yra gimtoji. Tikybos ir Lietuvos istorijos pamokos dėstomos lietuvių kalba. Mokiniai skatinami aktyviai dalyvauti lietuviškoje veikloje bei gimnazijos ir Romuvos sodyboje veikiančių organizacijų rengiamuose projektuose. Puikios geografinės gimnazijos padėties dėka mokiniai laisvu laiku turi galimybę keliauti ne tik po Vokietiją,

bet kelių valandų bėgyje pasiekti ir daugelį kaimyninių Europos šalių – Olandiją, Prancūziją, Belgiją, Liuksemburgą, Šveicariją. Vasaros atostogų metu gimnazijos padeda surasti galimybę praleisti keletą savaitių Lietuvoje.

Programoje “Go Europe!” kviečiami dalyvauti jaunuoliai nuo 16 iki 21 metų. Patirtis rodo, jog daugelis atvažiuojančių metams mokytis Vasario 16-osios gimnazijoje, savo šalyje dažniausiai jau būna baigę mokyklą ir prieš pradėdami aukštuosius mokslus šį laiką skiria lietuvių kalbos išmokimui ir Europos pažinimui. Kai kurie Vasario 16-osios gimnaziją pasirenka dalyvaudami savo šalies “metų užsienyje” programoje.

“Vasario 16-osios gimnazija ypatinga tuo, jog ji yra ne tik vienintelė Vakarų pasaulyje valstybės pripažinta lietuviška švietimo įstaiga, bet ir lietuviškos kultūros, mokslo ir meno centras. Romuvos sodyboje įsikūrusioje Rennhofo pilyje jau beveik 60 metų įvairių institucijų puoselėjama lietuvių ir kasdien tiesiamas gyvas tiltas tarp Rytų ir Vakarų Europos. Neabejoju, jog vaikams iš užjūrio būtų įdomu susipažinti su šia unikalia, pasaulio lietuviams ir Lietuvai istoriškai ir simboliškai itin svarbia vieta”, – sako Kanadoje gimęs ir augęs Kuratorijos pirmininkas Rimas Čuplinskas, pats prieš keliolika

Vasario 16-osios gimnazistai – draugiški, motyvuoti, linksmi

Vasario 16-osios gimnazistai pasirodo Joninių programoje Pietų Amerikoje

metų pagilinti lietuvių kalbos žinių atvykęs į Vasario 16-osios gimnaziją.

Programa “Go Europe” dešimčiai mėnesių kainuoja 5800 eurų. Į kainą įskaičiuotas apgyvendinimas, maitinimas bei mokslapinigiai. Programos dalyviai patys turi pasi-

rūpinti skrydžiu ir (jei reikalinga) viza. Vasario 16-osios gimnazija suorganizuoja dalyvių parvežimą iš netoliese esančio Frankfurto prie Maino oro uosto, padeda sutvarkyti draudimo bei kitus formalumus.

Vasario 16-osios g-jos inf.

Vasario 16-osios gimnazijos bendrabutis

Toronto Maironio mokyklos Kalėdų eglutėje “Betliejaus žvaigždė” iš d. vedėja A. Šimonėlienė, viduryje Tėvų komiteto pirm. D. Ažubalienė, kairėje – vedėjos pavaduotoja Birutė Degutienė

Ntr. P. Sukauskas

TORONTO MAIRONIO MOKYKLA

Akimirkos iš Toronto Maironio mokyklos Kalėdų eglutės “Betliejaus žvaigždė”

Ntrs. A. Šimonėlienės

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE LAW FIRM

- ◆ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ◆ imigracija į Kanadą
- ◆ testamentų sudarymas
- ◆ palikimų tvarkymas
- ◆ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ◆ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

AŲA

PETRUI STYRAI

mirus,

nuoširdžią užuojautą reiškiamo dukrelėms RIMAI, DANAI su šeimomis, visiems giminėms bei draugams –

Hamiltono pensininkų klubas "Ažuolas"

PADĖKA

AŲA

ALEKSAS MANKUS

mirė 2010 m. sausio 14 d., sulaukęs 87 metus.

Nuosirdžiai dėkoju užprašiusiems šv. Mišias, už gėles, palydėjusiems velionį į kapines, už laiškus su užuojauta ir aukomis Alekso atminimui jų pasirinktai organizacijai. Nuosirdi padėka kun. Pauliui Mališkai už atnašautas gedulines Mišias ir palydėjimą į kapines. Didelis ačiū Antanui Mickui už vargonų muziką.

Žmona Aniceta Mankienė

PADĖKA

2010 m. lapkričio 15 d. Dievo pašauktas amžinybėn, staiga iškeliavo mylimas vyras, tėtė ir senelis

a.a. KOSTAS RAŠYMAS.

Nuosirdi padėka visiems draugams, giminėms ir artimiesiems už šiltus užuojautos žodžius, tartus netekties skausmo valandą. Ačiū už aukas ir gėles, už maldas ir šv. Mišias, užprašytas už a.a. Kostą. Nuosirdžiai dėkojame kleb. kun. Vytui Staškevičiui už maldas prie karsto laidotuvių namuose. Nuosirdus ačiū prel. Jonui Staškevičiui už šv. Mišių atnašavimą ir už maldas prie kapo. Didelis ačiū Deimantei Grigutienei už giedojimą per laidotuvių Mišias. Taip pat dėkojame karsto nešėjams, kurie palydėjo dėdę į amžinojo poilsio vietą. Dėkojame šeimininkei, paruošusiai pietus Anapily, ir visiems už atneštus pyragus prie kavos, ypatingai dukterėčiai Ramutei Žiūraitienei. Jūsų visų palaikymas suteikė paguodą, netekus mylimo vyro, tėtės ir senelio.

*Liūdinti žmona Alesė ir sūnūs su šeimomis –
Antanas ir Rita, Algis ir Jūratė,
vaikaičiai Domas, Vincas ir Lukas*

ROCK OF EUROPE INC.

GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA

(416) 232-1250

83 Six Point Road
(į pietus nuo Bloor, netoli Islington)
Toronto, ON M8Z 2X3

KESMINAS ART STUDIO

PAMINKLAI

- ♦ granitas, bronzos, medis
- ♦ nemokami paminklų projektai, konsultacijos
- ♦ skulptūros (paminklinės ir dekoratyvinės)

Telefonas **(905) 510-4707**

El. paštas: kkesminas@hotmail.com

Jūros skauto netektis

2010 m. lapkričio 24 d. amžinybėn iškeliavo a.a. Raimundas Namikas, gimęs 1935 m. Kaune. Toronte įstojo į jūros skautų eiles "Vaidoto" laive, o vėliau tapo jūros budžiu "H. Montės" įguloje. Vedė Šventosios uosto žvejo dukterį Eleną Večerskytę. Abu išaugino du sūnus Simoną ir Juozapą. Dirbdamas baigė Toronto universitetą. Tai buvo skautiška šeima. Elena, Raimundas ir Simonas – jūros skautininkai, Juozapas jūros skautas. Laikui bėgant Raimundas ir Simonas tapo bureiviais, o Elena jūros skaučių vadove ir globėja.

Ankstyvoje jaunystėje Raimundas su draugu Vygandu atliko vidaus vandenysse ilgą 1000 km kelionę. 1939 m. turbūt Jūros dienos Šventoje proga, poetas slapyvardžiu Stella eiliavo: *Na, o jūros skautas / Skuba neramus, / Laivas artimesnis / Už pilkus namus...* Šie žodžiai labai tiko Raimundui, kurį prarado Toronto lietuviai jūros skautai, nes išgijęs nuosavą jachtą, jis vasaros metu joje praleisdavo atliekamą laiką. Buriuodavo didžiuose ir mažesniuose ežeruose, upėse ir kanaluose įguloje ir vienas. Atėjus žiemai, laiką pajvairindavo buriuodamas įguloje Bahamų vandenysse ir Kariubų jūroje.

Visados stengdavosi, kad įguloje atsirastų ir jo jaunystės draugas Vygandas. Jeigu kurioje nors saloje yra oro uostas, tai Raimundas sku-

bėdavo pasiimti iš jo ar išleisti draugą Vygandą. Jachtoje beveik iki vidurnakčio dažnai aptardavo ir ginčydavosi, kaip pertvarkyti

pasaulį arba bent savo gyvenamus kraštus. Vygandas gerai išmanė apie maistą, ypač žuvis paruošimą. Buriuojant Raimundas paprastai anksčiau žinai su saulėtekio keldavosi ir eidavo pasivaikščioti. Žinoma, išskyrus tas naktis, kada jachta stovėdavo

užinkaruota toliau nuo kranto. Vienoje kelionėje, plaukdamas pats vienas Lauryno upe ir norėdamas pasukti į Halifakso uostą patyrė sunkumus. Kažkokio žvejo tinklas apsvyniojo apie variklio sraigą. Teko šaukti gelbėtojus, pakrančių apsaugos jūreivius. Jie, vilkdami jachtą į artimiausią uostelį, atrodo, skubėjo ir plaukdamas per dideliu greičiu jachtą paskandino. Raimundui tai buvo netikėtas ir skaudus smūgis. Kartu su jachta paskendo drabužiai, dokumentai ir pinigai. Uostelyje iš krantų apsaugos laivo išlipo kaip tikras benamis. Teko šauktis pagalbos. Netrukus išgijo kitą jachtą ir buvo sumanęs rytinio Atlanto pakraščio vandens keliu pasiekti Floridą. Deja, likimo buvo lemta išburiuoti į amžinybę. **B.St.**

LABDAROS FONDO ŽINIOS

• Labdaros fondo valdybos įstatų posėdis įvyks sausio 11 d., 6.30 v.v. ir antras posėdis bus sausio 18 d., 7 v.v., kuriame dalyvaus Slaugos namų vedėjas R. Berg ir administratorius E. Harela. Taip pat Labdaros fondo lėšų telkimo komiteto posėdis bus sausio 13 d. Šio komiteto nariai sparčiai pradės ruošti pokyliui, kuris įvyks 2012 m. balandžio mėn. Visi posėdžiai bus Slaugos namuose. Primename, kad Labdaros fondo metinis susirinkimas įvyks balandžio 3 d.

• Labdaros fondui aukėjo \$6,000 – N.N. Nuosirdus ačiū. **GP**

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 ext. 26 dienos metu.

www.NerasEnterprises.com

Neras

Enterprises

Granite or Marble Counter
Fabricated & Installed in

96 Hrs. or Less

Nick

905.424.1133

Ieško padėjėjų

FIRMA, užsiimanti marmurinių/granitinių stalviršių instaliacija, PASTOVIAM DARBUI ieško meistro padėjėjų.

Norintys gauti daugiau informacijos, prašomi skambinti NIKUI

tel. 905.424.1133

arba apsilankyti internetiniu adresu

www.NerasEnterprises.com

PADĖKA

AŲA

ONUTĖ BAKŠIENĖ

mirė 2010 m. lapkričio 9 d.

Reiškiamo nuosirdžią padėką kleb. kun. Audriui Šarkai už maldas laidotuvių namuose ir per šv. Mišias. Nuosirdus ačiū G. Spogiui už giesmes ir šeiminkams B. ir D. Mačiams už pietus. Dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems už atsilankymą ir aukojusiems Aušros Vartų parapijai ir "Pagalbai Lietuvos vaikams". Labai ačiū už pareikštas užuojautas, užprašytas Mišias ir atsiųstas gėles.

Liūdinti Bakšių šeima

PADĖKA

AŲA

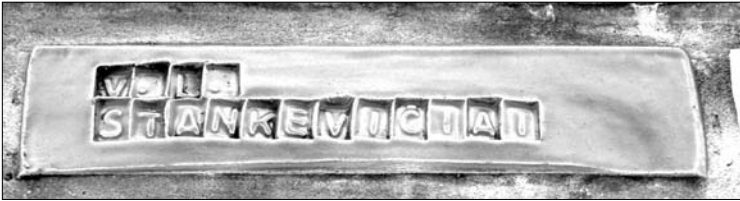
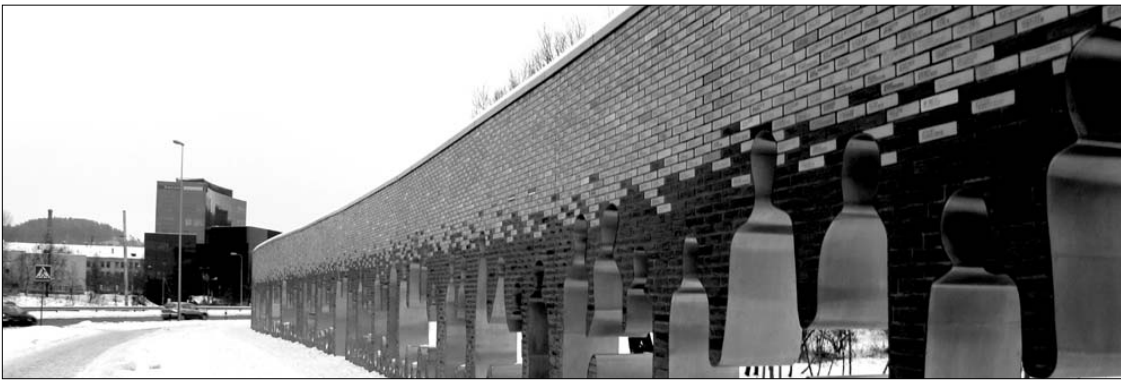
EUGENIJUS ABROMAITIS

1924 m. rugpjūčio 2 d. – 2010 m. gruodžio 23 d.

*Dieve, sutvėręs pasaulį tobulą ir didingą
Dėkoju, kad leidai man jame gyventi.*

Norime padėkoti artimiesiems, draugams ir pažįstamiems už pareikštą užuojautą, gražias gėles ir užprašytas Mišias. Ačiū už aukas "Gyviems akmenims" ir sielovadai. Dėkojame prelatui Edžiui Putrimui už atnašautas Mišias, kun. Eugenijui Jurgučiiui, OFM, už lankymą ir suteikimą ligonio sakramento, maldas laidotuvių namuose, Mišiose ir prie karsto kapinėse, seselei Loretai už nuolatinę dvasinę paramą. Ačiū karsto nešėjams Linui ir Rimui Čepams, Arūnui Pabedinskui, Vytui, Edmundui ir Gedui Gataveckams. Daliai Viskontienei už vargonavimą ir Tinai Gataveckienei už giesmę *Ave Maria*. V. Kolyčiui už tartą žodį, aukų rinkėjoms – M. Povilaitienei, B. Kazlauskaitei ir V. Baliūnienei. B. Stanulienei už skaniai paruoštus pietus ir giminėms bei draugams už suneštus pyragus. Esame labai dėkingi visiems, kurie liūdesio valandą teikė mums paguodos.

*Adelė Abromaitienė, Bernadeta Abromaitytė-Verch,
Brian Verch*

“Laisvės kelias”, neseniai pastatytas Vilniuje, kuriame yra viena plyta Montrealio lietuviškos radijo valandėlės vedėjo Liudo Stankevičiaus ir jo žmonos Valės su užrašu: “V. ir L. Stankevičiai” Ntrs. A. Puzo

Chalets Lac à la Truite

Sainte-Agathe, Québec (netoli Mont Tremblant)

- Poilsio “chalets” nuo 1 iki 8 miegamųjų:
• privачios dvivietės jacuzzi vonios ir saunos •
• židiniai • virtuvės su indais • spa •

Chalet Château apgyvendina 24 žmones,
turi privatų baseiną viduje

SLIDINĖKITE MONT ALTA – KAINA NUO \$15 DIENAI!

DIANA ŽIBAITIS 1-877-700-2221

www.OurChalets.com

10% nuolaida lietuviams! info@ourchalets.com

Rašytojų pastogėje

Lietuvių rašytojų draugijos 2010 metų aplinkraštyje paskelbta metinės veiklos suvestinė. Išleistos knygos: kun. dr. Kęstučio Trimako poezijos knyga *Jis man dovanuoja būtį*; Vytauto Volerto romanas *Varniukai*; Violeta Pakalniškienė parašė knygą vaikams anglų kalba *A Motorcyclist Croaker Lee* (tariasi su leidėjais); Eglė Juodvalkė parašė poezijos knygą apie Lietuvos partizanus (bus išleista šiemet).

2008 metų premija paskirta poetei Aldonai Veščūnaitei-Janavičienei ir literatei Virginijai Paplauskienei. Mecenatas – Amerikos lietuvių fondas. Kun. dr. Kęstučio Trimako knygos sutiktuvės įvyko praeitų metų spalio 10 d. Programai vadovavo Liubomira Šniurevičienė. Tai buvo turiningas literatūros ir muzikos renginys.

Aplinkraštyje paminėti šimtamečiai draugijos nariai: prel. dr. Ignas Urbonas ir rašyt. Aleksandras Pakalniškis. Prisiminti mirusieji: poetas Apolinaras Bagdonas, rašęs ir žemaitiškai, ir poetė Juzė Krištolaitytė-Daugėlienė; taip pat ir rašytojų žmonos – Irena Alantienė, Kazimiera Bradūnienė ir Daneta Railienė. Padėkota žurnalistas už rašymą apie draugijos veiklą. Draugijai vadovauja rašyt. Stasė Petersonienė, 2534 West 40 St., Chicago, IL, 60632, USA. Snk.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

VARPAS, nr.1(195), 2011, sausis; Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos leidinys, slapta leistas politkalinių sovietinės koncentracijos stovyklose, atkurtas 1996 m. Adresas: Architektų g. 14-60, Vilnius; šio numerio redaktorius Algimantas Zolubas, tiražas 800 egz.

TĒVIŠKĒS ŽIBURIŲ LEIDYBAI vis didėjančius finansinius sunkumus sudaro nesumokėtos sąskaitos už **SKELBIMUS** ir **PRENUMERATAS**. Pajamos mažėja, o spausdinimo bei kitokios su leidyba susijusios išlaidos kyla. *Žiburių* valdyba nutarė, kad prenumeratai pasibaigus, po dviejų perspėjimų laikraščio siuntimas nesusimokėjusiam skaitytojui bus nutrauktas. Prenumeratoriai prašomi įsidėmėti adresu lipdėje atspausdintą datą, kuri nurodo iki kol prenumerata sumokėta. Leidėjai nuolat dėkingi visiems, kurie laiku susimoka ir remia lietuvišką spaudą.

Kviečiame visus į žiemos linksmybių

KABARETA

sausio 29, šeštadienį, 7.30 v.v.

Prisikėlimo parapijos salėje (1 Resurrection Rd., Toronto)

PROGRAMA

įvairaus žanro dainų ir šokių pynės

BARAS

vynas, alus ir pagerinta kava

Įėjimas \$25 – įskaitomi visi užkandžiai ir kava

Studentams ir pensininkams – \$20

Bilietų užsakymui skambinti Rūtai 905-848-0320

Rengia Toronto sendraugiai ateitininkai

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian

1 Resurrection Rd. Toronto ON, M9A 5G1
Tel. 416-889-5531

Fondas
Foundation
www.klfondas.org
klfondas@on.aibn.com

Jūsų sutelktas pagrindinis kapitalas Fonde per 49 metus
Kanados lietuvių organizacijoms davė 2.77 mln. dol.,
pagalbai Lietuvoje 0.69 mln. dol. bei studentų stipendijoms
Kanadoje ir Lietuvoje 0.44 mln. dol.

**Tapkime Kanados lietuvių fondo nariais!
Remkime lietuvių veiklą ir išlaikymą!
Prisiminkime savo Fondą gyvybės draudimuose
bei savo testamentuose.**

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p.
Įnašams išrašome pakvitavimus sumažinimui pajamų mokesčiams.

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

TEIRAUKITĒS PAS MUS!

affiliated

RIČARDAS ir RIMA DREŠĖRIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 + 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca + rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

DABAR YRA GERA
PROGA PARDUOTI
namą/condo,
kai yra aukščiausios
kainos ir
GERIAUSIA PIRKTI,
kai ipotekos (morgičių)
nuošimčiai labai žemi.

Prižadų gerą patarnavimą.

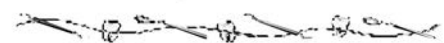
SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937
ar į namus 416-231-4937

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĒ ("parking")

(905) 333-5553

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA

B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871

Namų – 416-763-7297

Tinklalapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĒKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrininko darbai – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647 400-1153 (cell).

KATALIKŲ GIMNAZIJOS ramaus būdo lietuvis mokytojas ieško išsinuomoti nedidelę gyvenamąją vietą su baldais Toronte. Tel. 1-905-385-7278, 647-281-7464 (cell).

TORONTO

Anapilio žinios

• Praėjusį savaitgalį – ir Naujųjų metų dieną, ir sekmadienį – po pamaldų parapijos salėje visus maldininkus vaišino kavute, pyragaičiais ir kitais skanėstais Anapilio moterų būrelis.

• 1991 m. sausio 13 d. žuvusių už Lietuvos laisvę beginklių gynėjų Dvidešimtmetis bus paminėtas Lietuvos kankinių šventovėje sausio 16, sekmadienį, iškilmingomis 11 v.r. Mišiomis, kuriose su vėliavomis dalyvaus Toronto VI. Pūtvio kuopos šauliai ir mūsų parapijos KLK moterų draugijos skyrius.

• Tikimės, kad jau visos parapijos tarybos sekcijos yra susaūkusios savo posėdžius ir paruošusios savo veiklos pranešimus metiniam parapijos susirinkimui. Susirinkimas įvyks sausio 23, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių.

• Primename sunkiai vaikščiojantiems ir norintiems priimti Komuniją Mišiose, kad šventovėje jau seniai yra paskirtas ir pažymėtas prie šoninio Aušros Vartų Marijos altoriaus pirmasis klauptasuolis, kuriame esantiems Švč. Sakramentas yra atnešamas į vietą ir vaikščioti nereikia.

• Anapilio knygyne platinamos *Zodis tarp mūsų* knygelės, naujausia žurnalo *Lithuanian Heritage* laida, knygelės vaikučiams, įvairios garsaploktės ir vaizdaplokštėje dokumentinis filmas "Evangelijos žinia tūkstantmetei Lietuvai". Taip pat galima įsigyti automobiliams lietuviškų lipinukų.

• Jei kas norėtų perimti Anapilio knygyne vedimą, prašome skambinti Sigitai Aušrotienei tel. 416 767-0529.

• Mišios sausio 16, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Antaną Grigutį; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje, sausio 16, sekmadienį, 2 v.p.p. už a.a. Monique Genest; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje, sausio 15, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. John Gannon.

A.a. Aniceto Zalagėno atminimui, užjausdama jo žmoną Ireną ir artimuosius, E. Kišonienė *Tėviškės žiburiams* aukojo \$50.

Tėviškės žiburių redakcija po Naujųjų metų pasiekė šventiniai sveikinimai. Savaitraščio darbuotojus ir skaitytojus sveikina: Vytauto Didžiojo universiteto bendruomenės vardu rektorius prof. Zigmas Lydeka ir TŽ bendradarbis V.J. Kluonius.

REIKALINGOS MOTERYS ar merginos namų tvarkymui ir valymui. Skambinti Danguolei tel. 416 879-0409.

PUNIA
CONSTRUCTION LTD.
REMONTAI
vidaus ir išorės; 20 metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.
Perkant ar parduodant namą verta paskambinti
ALVYDUI GRIGUČIUI
cell: (416) 560-0122
namų: (905) 848-9628

Prisikėlimo parapijos žinios

• Nuo Naujųjų metų Prisikėlimo parapijoje keičiamas sekmadienio Mišių laikas. Mišios bus aukojamos: 8 v.r. – lietuviškai; 9 v.r. – angliškai; 11 v.r. – lietuviškai. 12.15 Mišių nebebus. Užsakytos tuo laiku Mišios perkeltos į 11 val.

• Praėjusią savaitę palaidota a.a. Marytė Vaitkienė, 89 m. amžiaus. Paliko dukras Rūtą Andriulienę ir Aušrą Dalindienę su šeima.

• 2011 m. "Kretingos" stovyklų datos: angliškai kalbantiems – liepos 3-16 d.d.; lietuviškai kalbantiems – liepos 17-30 d.d. Dėmesio vadovai! Pirmų metų vadovai (CIT) turi pateikti raštišką prašymą "Kretingos" stovyklavietės valdybai iki sausio 31 d., o kiti vadovai iki kovo 31 d. Prašymus siųsti kretinga.board@gmail.com. Vietų skaičius vadovams yra ribotas. Bus priimti tie, kurie pirmi atsiųs savo prašymus. Stovyklos naujienos tinklalapyje www.kretinga.com.

• Yra paruošta nauja parapijiečių apklausa ir narių anketą. Labai prašome visus šią anketą užpildyti ir atsakyti į apklausos klausimus. Norima sužinoti apie parapijos poreikius, kad būtų galima geriau patarnauti; tuo pačiu atnaujinami parapijiečių sąrašai. Anketos padėtos šventovės prieangyje.

• Parapijos jaunimas rengia "Talentų vakarą". Visi kas šoka, dainuoja ar turi kokį kitą talentą, kurį norėtų pademonstruoti visiems, yra laukiami. Tas vakaras numatytas 2011 m. balandžio 2 d. Norinčius dalyvauti prašome rašyti Daivai Paškauskaitėi daivapaskauskas@gmail.com.

• Dėmesio "Vilnius Manor" Mišių dalyviai! Gyventojų prašymu penktadienio ryto Mišios, kurias aukodavome "Vilniaus rūmų" kopylčioje, yra keliamos į šeštadienio vakarą (5.30 v.p.p.). Bus aukojamos ateinančio sekmadienio Mišios.

• Pakvitavimai dėl mokesčių (Income Tax Receipt) bus ruošiami sausio mėnesio pabaigoje. Aukotojai, kurie norėtų, kad dabartinės jų aukos būtų įtrauktos į 2010 m., turėtų paaukoti iki sausio 15 d. Ant čekio turėtų būti rašoma 2010 m. gruodžio mėn. data ir ant vokelio aiškiai parašyta – "2010 Income Tax Receipt".

• KLMK dr-jos parapijos skyrius vėl pardavinėja pyragus. Visos narės yra raginamos prisidėti su kepiniais ir pagalba. Pardavimo sąrašas yra pakabinatas skelbimų lentoje prie salės.

• Toronto sendraugiai ateitininkai kviečia į "Kabaretą", kuris įvyks sausio 29 d., 7.30 v.v. parapijos patalpoje. Programoje bus įvairaus žanro dainų ir šokių pynės, veiks baras. Bilietus bus galima įsigyti prieš ir po 11 v.r. Mišių sekmadieniais.

• Mišios sekmadienį, sausio 16: 8 v.r. už a.a. Zenoną Kučinską; 9 v.r. už a.a. Vytautą ir Mariją Blazaičius; 11 v.r. prašant pašaukimų į dvasinį luomą; už a.a. Tada Krasauską – 20 metinės; už a.a. kun. Kęstutį Reizgį; už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Išganytojo parapijos žinios

• Giesmių, maldos ir Šv. Rašto skaitymo pamaldos sekmadienį 9.30 v.r.; jas laikys vargonininkas ir parapijos pirmininkas Petras Šturmas.

• Praeitą sekmadienį, sausio 9, pamaldose buvo prisiminti: a.a. Eva Rita Pūkienė ir a.a. Julia Bajoraitė-Povilaitienė.

• Sekmadienį, sausio 23, pamaldų nebus.

Lietuvių Namų žinios

• LN valdybos posėdis – sausio 13 d., 7.30 v.v., LN posėdžių kambaryje.

• Ateinantį sekmadienį pietūs vyks Vytauto Didžiojo menėje; bare "Lokys" galima pasivaikšinti lietuviškais patiekalais, alumi, pasiklausyti koncertų ar pramoginių lietuviškų laidų. Popiečių metu nemokama mašinų stovėjimo aikštelė nuo 11 v.r. iki 6 v.v.

• Lietuvių Namų mašinų stovėjimo aikštelėje naujos kainos! Galima išsinuomoti mėnesinę mašinos stovėjimo vietą. Kreiptis tel. 416 532-3311. Taip pat baras "Lokys" išnuomojamas įvairioms šeimyninėms šventėms.

• Lietuvių Namų internetinis tinklalapis lietuvių kalba: www.torontolietuviunamai.com, anglų kalba: www.lithuanian-banquethalls.ca.

Maironio mokyklos žinios

• Sausio 15 d. 8-tas skyrius paminės Sausio 13-osios įvykius mokyklos auditorijoje 11 v.r. Tėveliai kviečiami.

XV PASAULIO LIETUVIŲ MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMAS

įvyks 2011 m. liepos 3-5 d.d. Kaune ir Vilniuje. Jis ypatingas tuo, kad tai bus jungtinis renginys su Pasaulio lietuvių ekonomikos forumu. Šiuos du svarbius įvykius vienija ta pati idėja – globali, tačiau savo tapatybės veido neparandanti Lietuva yra stipri naujiems iššūkiams. Todėl nutarta surengti bendrą sesiją, kuri pasiųstų žinią ir pakviestų po pasaulį pasklidusius lietuvius mokslininkus, verslininkus, menininkus, Lietuvos bičiulius, pasitelkus geriausią patirtį, drauge kurti ateities Lietuvą. XV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumo tema: stiprios ir konkurencingos valstybės kūryba – tai mokslo galimybių ir jaunimo iniciatyvų energija, mokslo ir verslo bendradarbiavimo stiprinimas, lietuviškosios tapatybės išsaugojimas. Įgyvendindama šiuos tikslus Lietuva jau dabar investuoja beveik 2 bln. litų į mokslo ir technologijų plėtrą. Simpoziumo siekis – sustiprinti pažintis ir užmegzti naudingus ryšius tarp Lietuvos ir lietuvių kilmės mokslininkų, verslininkų ar užsienyje gyvenančių kultūros veikėjų. Jame dalyvaus žymiausi tarptautinio lygio Lietuvos mokslininkai. Prie simpoziumo parengiamųjų darbų aktyviai prisideda Vytauto Didžiojo, Kauno technologijos ir Vilniaus universitetai, Lietuvos mokslo taryba ir Lietuvos mokslų akademija, Pasaulio lietuvių bendruomenė. Daugiau informacijos apie simpoziumą galima rasti tinklalapyje www.simpoziumas.lt. Inf.

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapija

Aušros Vartų parapijos salėje sausio 9 d. po Mišių Donaldas Gedrikas ir Petras Paulauskas surengė gražų sol. Antano Keblio pagerbimą. Šis pagerbimas susietas su jo dokumentinės medžiagos pristatymu Valstybiniais archyvams. Tai nuopelnas vizualinių menų tyrinėtojo bei dokumentalisto Maurice Agnan. Jis dalyvavo šiame susibūrimo. Pagrindinis kalbėtojas buvo D. Gedrikas. A. Keblio darbą ir nuopelnus Montrealio chorui su humoru pristatė Antanas Mickus. A. Keblys darbą su choru pradėjo 1951 m. kaip solistas ir choristas. 1965 m. chorvede ir dirigente tapus Madeleine Roch, A. Keblys ėjo koordinatoriaus pareigas. Jis ieškojo naujų choristų, susirašinėjo su muzikais po visą pasaulį, ieškodamas naujos medžiagos ir į archyvą surinko apie 300 dainų ir giesmių. A. Keblys suorganizavo chorui daugybę išvykų ir pasirodymų po Šiaurės Ameriką ir net į Lietuvą. Jie koncertavo Lietuvių dienose, Dainų šventėse, minėjimų ir parapijos koncertuose, o 1991 m. su kantata *Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva* apkeliavo Žemaitiją. 1992 m. A. Keblys pasitraukė iš pareigų chore. Jas perėmė A. Mickus. A. Kebliui dalyviai sugiedojo *Ilgiausių metų*. Dar kalbėjo svečias Maurice Agnan, Danius Juras, KLB Montrealio apylinkės pirm. Silvija Staškevičienė, kuri padėjo A. Kebliui už nuoširdų ilgmetį darbą. Klebonas kun. P. Mališka savo kalboje prisiminė Keblio įsteigtą Sol. Elzbietos Kardelienės fondą, kuris jau 10-tį metų skiria stipendijas muzikos studentams Klaipėdoje. Klebonui palaiminus susirinkusius ir vaišių stalą, visi dalinosi P. Paulausko paruoštais skaniais patiekalais, kartu ir prisiminimais bei išpūdziais, sukeltais gausiai rodytų praeities gyvenimo ir veiklos skaidrių.

A.a. Antanas Vaupshas, 91 m. amžiaus, mirė sausio 3 d. Surrey, BC. Jis gimė ir didesnę dalį gyvenimo praleido Montrealyje. Iš profesijos – mokytojas, Mokyklų komisijos administratorius, mielas ir draugiškas visiems. Visa gausi jo giminė ir jis pats buvo labai aktyvus Aušros Vartų parapijoje. Antanas buvo parapijos komiteto narys. Išėjęs į pensiją, persikėlė į Britų Kolumbiją prie sesers šeimos. Religinės apeigos vyks Star of the Sea šventovėje sausio 12 d. Jis bus palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississauga, ON. Lūdi sesuo Eleonora ir Juozas Inai, daug brolių vaikų, jų šeimų, giminės bei artimieji. **DS**

Šv. Kazimiero parapija

Metinis parapijiečių susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 16, po Mišių parapijos salėje. Visi parapijiečiai kviečiami dalyvauti.

• **Šv. Elzbietos draugijos** pirmas š.m. susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 30, po Mišių. Narės prašomos atsinešti draugijos knygetes ir užsimokėti metinį narės mokesį. **VL**

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B.

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

STAŽUOTĖS! LISS – Lietuvių išeivijos studentų stažuotės jau priima prašymus į tris programas:

- stažuotė (6 savaičių, lietuviškai kalbantiems);
- studijos/stažuotė (6 savaičių, lietuviškai nekalbantiems stažuotė ir lietuvių kalbos kursai);
- labdara (mėnesiui savanoriški darbai).

Žiūrėti: www.stazuote.com ir www.lithuanianinternships.com. Visos programos priima studentus ir jaunimą, kurie nori patirti gyvenimą ir darbą Lietuvoje 2011 m. vasarą. Prašymai bus priimami **IKI 2011 m. sausio 31 d.** Sąrašai jau pildosi! Norintys daugiau informacijos yra prašomi kreiptis į direktorę **Rasą Ardytę-Juškiene** el. paštu lissprograma@gmail.com.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ interneto tinklalapis www.tevzib.com laukia jūsų apsilankymo. Jame rasite daug naudingos informacijos apie prenumeratas bei skelbimus. Skyriuje "VEIKLA" rasite vietinės veiklos kalendorių, taip pat galėsite pasiskaityti šios savaitės numerio 15 ir 16 psl. kviečiame organizacijas atsiųsti mums savo svarbiųjų renginių datas, įvesime jas į kalendorių. Atsiųskite savo siūlymus ir pastabas apie savaitraštį arba tinklalapį el. paštu – tevzib@rogers.com.